

नव्या कराराच्या अभ्यासकांसाठी
ग्रीक-मराठी शब्द-संग्रह

संग्राहक व संपादक
रत्नाकर हरी केळकर

GREEK-MARATHI WORD-BOOK
for New Testament Students

Compiled and Edited by
Ratnakar Hari Kelkar

A

abussos αβυσσος *f* अगाधकूप
 acheiropoiētos αχειροποιητος *adj*
 अहस्तकृत, हातांनी न केलेले, हातांनी न बांधलेले
 achrēstos αχρηστος *adj* निरुपयोगी
 achuron αχυρον *m* भूस
 adelphē αδελφη *f* बहीण, भगिनी
 adelphos αδελφος *m* भाऊ, बंधू
 (अनेकवचनः) भाऊ, बंधू, बांधव
 adelphotēs αδελφοτης *f* बांधवसमाज
 adikeō αδικεω *v* १ नुकसान करणे, वाईट करणे,
 अपाय करणे, अपराध करणे, अन्याय करणे, अपराधी
 होणे *pass* २ अपराध केला जाणे, अन्याय होणे
mid ३ आपल्यावर अन्याय होऊ देणे
 adikia αδικια *f* १ अनीती २ अपराध
 (नामवाचकः) ३ वाईट करणे
 adokimos αδοκιμος १ कसोटीस न उतरलेला,
 नापसंत २ विपरीत
 adunatei αδυνατει *v* (*impers*) अशक्य
 असणे - होणे
 adunatos αδυνατος *adj* १ अधू २ अशक्त
 ३ आजारी (नामार्थीः) ४ जो अशक्त आहे तो
 aēr αηρ *m* १ अंतराळ २ हवा
 aetos αετος *m* १ गिधाड २ गरुड
 agalliaō αγαλλιαω *v* १ हर्ष करणे *mid* २
 हर्ष करणे ३ हर्षित होणे ४ उल्लासणे ५ उल्लसित
 होणे
 agalliasis αγαλλιασις *f* हर्ष
 agapaō αγαπαω *v* १ प्रीती करणे, आवड धरणे
 २ प्रिय वाटणे, प्रिय असणे, आवडणे
 agapē αγαπη *f* १ प्रीती, २ प्रीतीभोजन
 agapētos αγαπητος *adj* प्रिय
 agathos αγαθος *adj* १ चांगला, भला, सालस,
 उत्तम, दयाळू (नामार्थीः) २ उत्तम गोष्ट, उत्तम पदार्थ
 ३ उपकार, ४ माल

agathōsunē αγαθωσυνη *f* सदिच्छा
 aggareuō αγγαρευω *v* जाण्यास वेठीस धरणे
 aggelos αγγελος *m* १ देवदूत, दिव्यदूत, दूत २
 निरोप्या, जासूद
 agkura αγκυρα *f* नांगर (जहाजावरचा)
 agnaphos αγναφος *adj* कोरे
 agnoeō αγνοεω *v* १ न जाणणे, न समजणे, न
 ओळखणे, उपेक्षा करणे २ अज्ञानी असणे, ३
 अपरिचित असणे
 agō αγω *v* १ आणणे, घेऊन येणे, २ नेणे, ३
 चालवणे, घेऊन जाणे ४ चलणे, जाणे *pass* ५
 ओढले जाणे ६ हलविले जाणे
 agōn αγων *m* १ युद्ध, लढाई, लढा २ विरोध ३
 धाव
 agorazō αγοραζω *v* विकत घेणे
 agros αγρος *m* १ शेत, जमीन २ शेतवाडी ३ रान
 aigialos αιγιαλος *m* किनारा
 aineō αινεω *v* स्तवन करणे
 ainesis αινεσις *f* स्तवन, स्तुती
 ainos αινος *m* १ स्तवन २ स्तुती ३ धन्यवाद
 aiōn αιων *m* १ युग २ क्रम ३ पुढील काळ
 aiōnios αιωνιος *adj* १ सनातन, सार्वकालिक
 २ सर्वकाळसाठी, सर्वकाळचे
 airō αιρω *v* १ घेणे, वर घेणे, घेऊन जाणे, वाहणे,
 नेणे, काढून नेणे, हिरावणे, हिरावून नेणे, हस्तगत
 करणे २ वाट लावणे, बाजूस सारणे, काढणे, काढून
 घेणे, उसकटणे, उचलणे, भरून घेणे, वर उचलणे,
 उचलून आणणे, उचलून घेणे, उचलून नेणे, चढवणे,
 हालवणे *pass* ३ हाती लागणे ४ काढून घेतले जाणे,
 काढले जाणे
 aischrokerdēs αισχροκερδης *adj*
 अयोग्य लाभ मिळविणारा
 aischrokerdōs αισχροκερδως *adv*
 अयोग्य लाभासाठी

aisthēsis αισθησις *f* सारासार विचार
 aisthētērion αισθητηριον *n* ज्ञानेंद्रिय
 aiteō αιτεω *v* १ मागणे, याचना करणे २ मागणी
 करणे, मागवणे
 aitia αιτια *f* १ आरोप २ आरोपपत्रक ३ अपराध
 ४ कारण ५ संबंध
 aitios αιτιος *m* कर्ता
 akakos ακακος *adj* अदुष्प्रवृत्त
 akarpos ακαρπος *adj* निष्फळ, फळ न देणारे
 akatalutos ακαταλυτος *adj* अव्यय
 akatastasia ακαταστασια *f* १ दंगल २
 गोंधळ ३ अव्यवस्था
 akatharsia ακαθαρσια *f* १ घाण २
 अमंगळपणा
 akathartos ακαθαρτος *adj* अशुद्ध
 akeraios ακεραιος *adj* १ निरुपद्रवी २
 अजाण
 akoloutheō ακολουθεω *v* १ -मागे येणे,
 -मागे जाणे २ मागोमाग येणे, मागोमाग जाणे
 akouō ακουω *v* ऐकणे, श्रवण करणे, ऐकू येणे
pass ऐकण्यात येणे, कानी येणे, (कानी) येणे
 akrasia ακρασια *f* असंयम
 akratēs ακρατης *adj* संयमहीन
 akris ακρις *f* टोळ
 akroatēs ακροατης *m* ऐकणारा
 akrogōniaios ακρογωνιαιος *adj*
 कोपऱ्या(वर)चा मुख्य (चिरा)
 alazōn αλαζων *m* प्रौढी मिरवणारा
 alazoneia αλαζονεια *f* प्रौढी
 aleiphō αλειφω *v* १ तेल लावणे २ तैलाभ्यांग
 करणे ३ लावणे (तेल, इ.)
 alētheia αληθεια *f* १ सत्य (नामवाचकः) २
 खरे ३ खरेपणा
 alēthēs αληθης *adj* १ खरा, सत्य २ सार्थ
 alētheuō αληθευω *v* खरे सांगणे

alēthinos αληθινος *adj* खरा
 alēthōs αληθως *adv* खरोखर
 amarantinos αμαραντινος *adj* अक्षय
 amarantos αμαραντος *adj* अक्षय
 amarturos αμαρτυρος *adv* विनासाक्ष
 amēn αμην *interj* १ आमेन २ सत्य
 amerimnos αμεριμνος *adj* निश्चित
 ametakinētos αμετακινητος *adj* न
 ढळणारा
 ametamelētos αμεταμελητος *adj* १
 अपश्चात्तापकारक, पश्चात्तापकारक न होणारा २
 अपरिवर्तनीय
 ametathetos αμεταθετος *adj* १ अचल
 (नामार्थीः) २ अचलता
 amethystos αμεθυστος *m* याकूत (एक
 मोलवान खडा, हा जांभळा असावा)
 amiantos αμιαντος *adj* अदूषित
 ammos αμμος *f* वाळू
 amnos αμνος *m* कोकरा (कोकरू)
 amōmos αμωμος *adj* निष्कलंक
 ampelōn αμπελων *m* द्राक्षमळा
 ampelos αμπελος *f* १ द्राक्षी, द्राक्षवेल, वेल २
 द्राक्षीचे पीक
 ampelourgos αμπελουργος *m* माळी
 anabainō αναβαινω *v* १ उगवणे, येणे, वर
 येणे, वाढणे २ वर जाणे, चढणे, वर चढणे
 anablepō αναβλεπω *v* १ पाहणे, वर पाहणे
 २ दृष्टी येणे
 anadechomai αναδεχομαι *v* १ स्वागत
 करणे २ स्वीकारणे
 anaginōskō αναγινωσκω *v* १ वाचणे २
 वाचन करणे ३ वाचून दाखवणे
 anagkaios αναγκαιος *adj* १ आवश्यक २
 जवळचा
 anagkē αναγκη *adj* १ आवश्यकता, अगत्य,
 निकड २ निरुपाय ३ आपत्ती

anagō αναγω *v* १ आणणे २ नेणे, घेऊन जाणे, चालवणे ३ निघणे, गलबताने निघणे

anaireō αναιρω *v* १ मारणे, मारून टाकणे, ठार मारणे, ठार करणे २ मरणाची शिक्षा देणे ३ रद्द करणे ४ उचलून घेणे *pass* ५ मारले जाणे

anakeimai ανακειμαι *v* १ भोजनास बसणे २ पाहुणा असणे

anakrinō ανακρινω *v* १ चौकशी करणे २ पारख करणे

anakuptō αναकुπτω *v* १ उठणे २ सरळ उभे राहणे ३ सरळ बसणे

analambanō αναλαμβανω *v* १ घेणे, वर घेणे, उचलून घेणे, बरोबर घेणे २ धरणे, धारण करणे

analogizomai αναλογιζομαι *v* लक्ष देणे

anamimnēskō αναμιμνησκω *v* १ आठवण देणे, आठवण करणे *pass* २ आठवण होणे, आठवणे

anamnēsis αναμνησις *f* स्मरण

anapempō αναπεμπω *v* समोर धाडणे

anapiptō αναπιπτω *v* १ बसणे २ भोजनास बसणे, जेवायला बसणे

anaplēroō αναπληρωω *v* १ पुरे करणे, पूर्ण करणे, भरणे २ बसणे (रिकाम्या जागी) *pass* ३ पूर्ण होणे

anaptō αναπτω *v* १ पेटवणे *pass* २ पेटणे

anastasis αναστασις *f* १ पुनरुत्थान (नामवाचकः) २ पुन्हा उठणे ३ पुन्हा जिवंत होणे

anastatoō αναστατωω *v* १ उलथापालथ करणे २ ढळवणे

anastauroō ανασταυρωω *v* पुन्हा वधस्तंभावर खिळणे

anastrephō αναστρεφω *v* १ परत जाणे, परत येणे *mid(pass)* २ वागणे ३ वागविण्यात येणे

anastrophē αναστροφη *f* आचरण, (नामवाचकः) वागणे

anatolē ανατολη *f* १ पूर्व (दिशा) २ उदयप्रकाश

anechomai ανεχομαι *v* सहन करणे

anekdiēgētos ανεκδιηγητος *adj* अवर्णनीय

anēkei ανηκει *impers* योग्य असणे-होणे

aneklalētos ανεκλαλητος *adj* अनिर्वाच्य

anemos ανεμος *m* १ वारा, वावटळ २ दिशा

anēr ανηρ *m* १ पुरुष, मनुष्य, माणूस, इसम २ नवरा, पती (फक्त अनेकवचनी उपयोगातः) ३ लोक, जण (अनेकवचनी संबोधनार्थी उपयोगातः) ४ गडी (अनेकवचनी संबोधनार्थीः) ५ अहो (पर्यायार्थीः) ६ मनुष्यपण (विशेषणार्थीः) ७ प्रौढ

anesis ανεσις *f* १ मोकळीक २ स्वास्थ्य, विसावा

anexeraunētos ανεξεραυνητος *adj* अतर्क्य

anexichniastos ανεξιχνιαστος *adj* अलक्ष्य

anexikakos ανεξικακος *adj* वाइटाशी सहनशील

anistēmi ανιστημι *v* (अकर्मकः) १ उठणे, निघणे, पुन्हा उठणे, उभे राहणे २ होणे (सकर्मकः) ३ उठवणे, पुन्हा उठवणे, उभे करणे

anoētos ανοητος *adj* १ अज्ञानी २ अविचारी ३ अविचाराचा

anoigō ανοιγω *v* उघडणे

anoikodomeō ανοικοδομεω *v* पुन्हा उभारणे

anomia ανομια *f* १ अनाचार २ अपराध

anomos ανομος *adj* १ नियमाबाहेर, नियमाधीन नसलेला २ अनाचारी, दुष्ट, स्वैर (नामार्थीः) ३ अनाचारकारी, ४ अपराधी

anomōs ανομως *adj* नियमशास्त्राशिवाय

anōthen ανωθεν *adv* १ प्रारंभापासून २ पुन्हा ३ वरून ४ वरपासून

antapodidōmi ανταποδιδομι *v* परत देणे, देणे, फेड करणे

antapokrinomai ανταποκρινομαι *v* उलटून बोलणे
 antechomai αντεχομαι *v* १ बिलगून राहणे, बळकट धरून राहणे २ आधार देणे
 anthistēmi ανθιστημι *v* विरुद्ध उलटणे, विरुद्ध उठणे, विरुद्ध उभे राहणे, विरोध करणे, तोंड देणे
 anthos ανθος *n* फूल
 anthupatos ανθυπατος *m* १ सुभेदार २ न्यायाधीश
 antichristos αντιχριστος *m* ख्रिस्तविरोधी
 antikeimai αντικειμαι *v* १ विरोध करणे २ विरुद्ध असणे
 antilutron αντιλυτρον *n* खंडणी
 antitassomai αντιτασσομαι *v* प्रतिकार करणे, विरोध करणे
 antitupon αντιτυπον *n* प्रतिरूप
 aoratos αορατος *adj* अदृश्य
 apaggellō απαγγελω *v* १ सांगणे, निरोप देणे, बोलणे २ घोषणा करणे, गाजविणे
 aparabatos अपαραβατος *adj* अबाधित
 aparchē अपαρχη *f* १ प्रथम फळ २ पहिला उंडा
 aparneomai अपαρνεομαι *v* नाकारणे
 apatē अपατη *v* १ भूल २ फसवेपणा
 apaugasma अपαυγασμα *n* प्रतिबिंब
 apechō अपεχω *v* (सकर्मकः) १ मिळणे, भरून पावणे (अकर्मकः) २ असणे *mid* (अकर्मकः) ३ दूर राहणे *impers* ४ होणे
 apeitheia अपειθεια *f* आज्ञाभंग
 apeitheō अपειθεω *v* १ अवमान करणे २ विश्वास न ठेवणे
 apeithēs अपειθης *adj* अवमान करणारा
 apekdechomai अपεκδεχομαι *v* प्रतीक्षा करणे
 apekdisis अपεκδυσिस *f* (नामवाचकः) टाळणे

aperchomai απερχομαι *v* १ येणे २ जाणे, मागाने जाणे, निघून जाणे ३ (मागे) लागणे, निघणे, जाण्यास निघणे ४ सरणे ५ पसरणे
 aphasis αφεσις *f* १ क्षमा २ सुटका
 apiēmī αφιημι *v* १ क्षमा करणे २ सोडणे, वगळणे, लावून देणे ३ निघणे ४ ठेवणे, मागे ठेवणे, असू देणे, जाऊ देणे, घेऊ देणे, राहू देणे ५ ओरडणे ६ मुभा देणे ७ (सहाय्यक क्रियापदः) देणे *pass* ८ क्षमा होणे
 aphistēmi αφιστημι *v* (अकर्मकः) १ सोडणे, सोडून जाणे २ पुढून निघणे, -पासून दूर जाणे, मधून निघणे ३ पडणे *mid* ४ -पासून दूर राहणे (सकर्मकः) ५ -कडे ओढणे
 aphoraō αφοραω *v* १ अचल दृष्टीने पाहणे २ दिसून येणे
 aphormē αφορμη *f* कारण, संधी
 aphrōn αφρων *adj* १ निर्बुद्धी, मूर्ख २ (विशेषणार्थीः) अज्ञान
 aphthartos αφθαρτος *adj* अविनाशी
 aphupnoō αφυπνωω *v* झोप लागणे
 apisteō απιστεω *v* विश्वास न ठेवणे, विश्वास न राहणे
 apoblepō αποβλεπω *v* अचल दृष्टीने पाहणे
 apochrēsis αποχρησις *f* उपभोग
 apodechomai αποδεχομαι *v* स्वागत करणे
 apodeiknumi αποδεικνυμι *v* १ सिद्ध करणे, खातरी पटवणे २ पुढे ठेवणे ३ दाखवणे
 apodēmeō αποδημεω *v* १ दूरदेशी जाणे २ दूरच्या प्रवासाला जाणे
 apodidōmi αποδιδωμι *v* १ देणे, परत देणे, परत करणे, फेडणे, परत फेडणे, परत फेड करणे २ प्रतिफल देणे ३ बदला देणे ४ भरून देणे ५ विकणे
 apodiorizō αποδιοριζω *v* भेद करणे
 apokalupsis αποκαλυψις *f* १ प्रकटीकरण (नामवाचकः) २ प्रकट होणे ३ येणे

apokaluptō αποκαλυπτω *v* १ प्रकट करणे
pass २ प्रकट होणे

apokaradokia αποκαραδοκια *f* उत्कट
अपेक्षा

apokatallassō αποκαταλασσω *v*
समेट करणे

apokathistēmi αποκαθιστημι *v* १
प्रस्थापित करणे, पुन्हा प्रस्थापित करणे *pass* २
पूर्ववत होणे, नीट होणे ३ परत येता येणे

apokleiō αποκλειω *v* बंद करून घेणे

apokrinomai αποκρिनोμαι *v* १ उत्तर देणे
२ बोलणे ३ म्हणणे

apokteinō αποκτεινω *v* १ मारणे, मारून
टाकणे, ठार मारणे, हत्या करणे, वध करणे, मरणाची
शिक्षा देणे, नष्ट करणे *pass* २ मारले जाणे (मरणे),
ठार होणे

apolambanō απολαμβανω *v* १ मिळणे,
परत मिळणे २ भरून पावणे, घेणे, स्वीकार करणे

apōleia απολεια *f* १ नाश २ मरणाची शिक्षा
(विशेषणार्थी:) ३ विघातक

apollumi απολλυμι *v* १ नष्ट करणे, गमावणे,
मुकणे, हरवणे *mid* २ नष्ट केले जाणे, नष्ट होणे, नाश
पावणे, नाश होणे ३ हरवणे ४ बुडणे ५ मरणे, मरण
येणे, मारले जाणे

apologia απολογία *f* प्रत्युत्तर

apolouomai απολουομαι *v* धुणे

apoluō απολυω *v* १ सोडणे, सोडून देणे २
धाडणे, जाऊ देणे ३ मोकळे करणे, क्षमा करणे
pass ४ सुटणे *mid* ५ जाणे

apolutrōsis απολυτρωσις *f* १ मुक्ती,
सुटका (नामवाचक:) २ मुक्त केले जाणे

aporiptō αποπιπτω *v* वरून पडणे

apoplanaō αποπλαναω *v* १ भुलवणे
pass २ बहकणे

apopleō αποπλεω *v* १ गलबताने निघणे २
गलबताने जाणे

aporeomai απορευομαι *v* १ साशंक होणे २
भांबावणे ३ संभ्रमात पडणे

apostellō αποστελλω *v* १ पाठविणे, धाडणे
२ घालणे

apostereō αποστερευω *v* १ फसवणे,
बुडवणे, हक्क हिरावणे *pass* २ फसवणूक होणे ३
पारखे होणे

apostolos αποστολος *m* प्रेषित, ज्याला
पाठवले आहे तो

apotassomai αποτασσομαι *v* रजा घेणे

apothēkē αποθηκη *f* कोठार

apotheomai αποθεομαι *v* १ दूर लोटणे २
सोडणे

apothnēskō αποθνησκω *v* १ मरणे २
मारले जाणे, नष्ट होणे

apotithēmi αποτιθημι *v* काढून टाकणे,
टाकणे, दूर सारणे

aptaistos απταιστος *adj* अढळ

archaggelos αρχαγγελος *m* आद्यदेवदूत

archē αρχη *f* १ आरंभ, प्रारंभ, प्रथमारंभ, उगम
२ मूळपद ३ कोपरा ४ सत्ता ५ न्यायसभा
(विशेषणार्थी:) ६ प्राथमिक

archēgos αρχηγος *f* नेता, मार्ग काढणारा,
पुढारी

archieus αρχιερευς *m* १ श्रेष्ठ याजक २
वरिष्ठ याजक

archōn αρχων *m* १ अधिकारी २ अधिपती

areskō αρεσκω *v* संतुष्ट करणे, संतोषविणे

aretē αρετη *f* गुण

argos αργος *adj* १ निकामी, निरुपयोगी २
रिकामा ३ आळशी

arguros αργυρος *m* रूपे, चांदी

ariston αριστον *n* १ दुपारचे भोजन, भोजन,
जेवणावळ

arithmos αριθμος *m* १ संख्या २ गट

arkeō αρκεω *V* १ पुरणे, पुरे असणे *mid* २
 संतुष्ट राहणे
 arneomai αρνεομαι *V* नाकारणे
 arnion αρνιον *n* कोकरू (कोकरा)
 arotron αροτρον *n* नांगर (शेतावरचा)
 arrhabōn αρραβων *m* विसार
 artos αρτος *m* भाकर
 asebēs ασεβης *adj* १ भक्तिहीन २ धर्माचरण
 न करणारा (नामार्थीः) ३ अभक्त
 aselgeia ασελγεια *f* कामातुरपणा
 asōtia ασωτια *f* १ उधळपणा २ दंगल
 assarion ασσαριον *n* दमडी (मूळ संदर्भात
 १/१६ दिनार)
 astēr αστηρ *m* तारा
 astheneia ασθενεια *f* १ अशक्तपण २
 व्याधी, आजार
 asthenēma ασθενημα *n* अशक्तपण
 astheneō ασθενεω *V* १ आजारी असणे,
 आजारी होणे २ दुर्बल असणे, दुर्बल होणे
 asthenēs ασθενης *adj* १ अशक्त २ नाजुक
 ३ दुर्बल, दुबळा ४ आजारी ५ अधू (नामार्थीः) ६
 अशक्तपण
 astocheō αστοχεω *V* बहकणे
 astorgos αστοργος *adj* ममताहीन
 astron αστρον *n* तारा

asunetos ασυνετος *adj* अज्ञानी, निर्बुद्ध
 atakteō ατακτεω *V* अयोग्य प्रकारे वागणे
 atenizō ατενιζω *V* १ टक लावणे २ बघणे ३
 (डोळे) लावणे
 athanasia αθανασια *f* अमरपण, अमरत्व
 atheteō αθετεω *V* १ अवमान करणे,
 अवमानणे, 'नाही' म्हणणे, नाकारणे २ निष्फल करणे,
 व्यर्थ करणे ३ नाहीसे करणे, रद्द करणे ४ मोडणे
 athetēsis αθετησις *f* रद्द करणे (कृती)
 athleō αθλεω *V* कुस्ती खेळणे
 atmis ατμις *f* वाफ
 atopos ατοπος *adj* विपरीत
 aulē αυλη *f* १ वाडा २ अंगण ३ मेंढवाडा
 auleō αυλεω *V* सनई वाजवणे
 aulētēs αυλητης *m* १ वाजंत्री २ सनई
 वाजवणारा
 autarkes αυταρκες *adj* संतुष्ट
 authadēs αυθαδης *adj* स्वच्छंदी
 authenteō αυθεντεω *V* सत्ता चालविणे
 auxanō αυξανω *V* (सकर्मकः) १ वाढविणे
 (अकर्मकः) २ वाढणे, वाढत जाणे ३ उभे होणे ४
 वाढ होणे *pass* ५ वाढ होणे
 axinē αξινη *f* कुऱ्हाड

B

baion βαιον *n* झावळी
ballantion βαλλαντιον *n* थैली, पिशवी
ballō βαλλω *n* (सकर्मकः) १ ठेवणे, भरणे, देणे
२ बाहेर टाकणे ३ टाकणे, लोटणे, पाडणे ४ सोडणे,
गाळणे, घालवणे ५ ओतणे ६ उडवणे ७ मिळणे ८
फेकून देणे ९ घालणे (अकर्मकः) १० उडी टाकणे
११ वाहू लागणे *pass* १२ टाकण्यात येणे, टाकले
जाणे १३ पडणे, पाडले जाणे १४ फेकले जाणे
baptismos βαπτισμος *m* बाप्तिस्मा, प्रक्षालन
baptizō βαπτίζω *v* १ बाप्तिस्मा करणे २ पाणी
शिंपडणे ३ धुणे *pass* ४ बाप्तिस्मा केला जाणे,
बाप्तिस्मा होणे *mid (pass)* ५ बाप्तिस्मा घेणे, हात
धुणे
baptō βαπτω *v* १ भिजवणे २ बुडवणे ३
बुचकळणे
basanizō βασανίζω *v* १ पीडणे *pass* २
पीडले जाणे, पीडण्यात येणे ३ यातना होणे, क्लेश
होणे ४ कष्ट होणे ५ हेलकावणे
basileia βασιλεια *f* राज्य
basileuō βασιλευω *v* १ राज्य करणे, राज्य
चालवणे २ राजा होणे
basileus βασιλευς *m* राजा
bastazō βασταζω *v* १ उचलणे, घेणे २ घेऊन
जाणे, नेणे, वाहणे, भार वाहणे, पाठीवर वाहणे ३
धारण करणे ४ सहन करणे, सोसणे
batrachos βατραχος *m* बेडूक
bebaioō बेβαιοω *v* १ सुस्थिर करणे,
प्रस्थापित करणे २ खातरी पटवणे, प्रमाण देणे,
दृढमूल करणे *pass* ३ सुस्थिर होणे, स्थिरावणे,
दृढमूल होणे
bebēlos बेβηλος *v* १ अभक्तीचा २ अमंगळ
३ भ्रष्ट
belos βελος *n* बाण

bēma βημα *n* १ राजासन २ न्यायासन
bērullos βηρυλλος *m, f* बिरोजा (एक निळ्या
हिरव्या रंगाचा मोलवान खडा)
biblaridion βιβλαριδιον *n* लहान पुस्तक
biblion βιβλιον *n* १ चिठी २ गुंडाळी ३
पुस्तक, ग्रंथ
biblos βιβλος *f* १ नोंद २ पुस्तक, ग्रंथ
biōtikos βιωτικός *adj* १ ऐहिक जीवनाचा-ची
२ ऐहिक जीवनाच्या गोष्टींविषयी (नामार्थीः) ३ ऐहिक
जीवनाची गोष्ट
blasphēmeō βλασφημεω *v* १ दुर्भाषण
करणे, वाईट बोलणे, निंदा करणे *pass* २ निंदा होणे
blasphēmia βλασφημια *f* दुर्भाषण, निंदा,
अपशब्द
blepō βλέπω *v* १ पाहणे, लक्ष देणे, दिसणे २
जपणे, काळजी घेणे ३ सावध राहणे (नामवाचक
उपयोगः) ४ दृष्टी
bōmos βωμος *m* वेदी
borrhas βορρας *m* उत्तर (दिशा)
boskō βοσκω *v* १ चारणे २ खाणे देणे ३ राखण
करणे *mid* ४ चरणे
botanē βοτανη *f* पीक
boulē βουλη *f* १ इच्छा २ मनोदय ३ विचार ४
संकल्प, योजना, बेत
bous βους *m* १ बैल (अनेकवचनी पर्यायार्थीः)
२ गुरे
brabeion βραβειον *n* बक्षीस
brephos βρεφος *n* १ बाळ २ तान्हे मूल ३
नवजात बाळ ४ पोटातील बाळ (पर्यायार्थीः)
५ बाळपण
brochē βροχη *f* पाऊस

C

chairō χαίρω *v* १ आनंद करणे २ आनंदित होणे
१ जयजय म्हणणे (अभिवादनः) ४ जयजय

chalinós χαλινός *m* लगाम

chalkēdōn χαλκηδών *m* गोदंतमणी (एक
दुधी किंवा राखी रंगाचा मोलवान खडा)

chalkolibanon χαλκολιβανόν *n*
सोनपितळ

chalkos χαλκος *m* १ पितळ २ थाळी ३ तांबे
४ पैसे

chara χαρά *f* आनंद

charaktēr χαρακτήρ *m* प्रतिरूप

charis χάρις *f* १ कृपा, औदार्य, मेहरबानी २
कृपेचे कार्य, उपकार, देणगी ३ मान्यता ४ धन्यवाद
(विशेषणार्थीः) ५ स्तुत्य, आवडणारे

charisma χάρισμα *f* कृपादान

charizomai χαρίζομαι *v* १ देणे २ सोडणे,
क्षमा करणे

cheilos χείλος *n* १ ओठ २ किनारा

heimarrhos χειμαρρος *f* १ ओहळ
(उन्हाळ्यात आटणारा) २ दरी

heimazomai χειμαζομαι *v* वादळात
हेलकावणे

cheir χείρ *f* हात, बाहू

cheirographon χειρογραφόν *n* हस्तलेख

chēra χηρα *f* विधवा

chiliarchos χιλιαρχος *m* सेनापती
(सहस्रपती)

chilioi χιλιοι *adj* १ हजार, सहस्र
(अनेकवचनीः) २ हजार, सहस्र, हजारो

chitōn χιτων *m* १ झगा २ बंडी ३ वस्त्र

chliaros χλιαρος *adj* कोमट

chlōros χλωρος *adj* १ फिकट २ हिरवा
(नामार्थीः) ३ हिरवळ

choikos चौिकος *adj* मातीचा

choiros चौिρος *m* डुक्कर

cholē χολη *f* १ पित्त २ कडू गोष्ट

chōreō χωρεω *v* (सकर्मकः) १ घेणे,
स्वीकारणे. स्वीकार करणे, स्वीकारू शकणे
(अकर्मकः) २ मावणे, जागा होणे, जाणे ३ वाव
मिळणे

chortazō χορταζω *v* १ खाऊ घालणे *pass*
२ तृप्त होणे, पोट भरणे

chortos χορτος *m* १ अंकुर २ पाला ३ गवत

chrēma χρημα *m* १ संपत्ती २ पैसा

chrēmatismos χρηματισμός *v* देवाचे
उत्तर

chrēmatizō χρηματιζω *v* १ सूचना देणे
pass २ सूचना दिली जाणे, सूचना मिळणे ३ नाव
मिळणे

chreōpheiletēs χρεωφειλετης *n* कर्जदार,
देणेकरी

chrēstos χρηστος *adj* १ सोईचा २ चांगला ३
दयाळू, कृपाळू (नामार्थीः) ४ दया

chrēstotēs χρηστοτης *f* १ ममता २ दया

chrisma χρισμα *n* अभिषेक

Christianos Χριστιανος *m* ख्रिस्ती

Christos Χριστος *m* ख्रिस्त, अभिषिक्त

chronos χρονος *m* १ काळ २ काही काळ,
वेळ ३ वय

chrusolithos χρυσολιθος *m* गोमेद (एक
पीतमणी)

chrusoprasos χρυσοπρασος *m* पन्ना
(एक पाचूच्या रंगाचा मोलवान खडा)

chrusos χρυσος *m* सोने

D

dakruō δακρυω *v* रडणे

dakruon δακρυον *n* आसू, अश्रू

daktulios δακτυλιος *m* अंगठी

daktulos δακτυλος *m* बोट (देवाचे बोट = देवाचे सामर्थ्य)

dechomai δεχομαι *v* १ स्वीकारणे, स्वीकार करणे, स्थान देणे २ मानणे ३ स्वागत करणे ४ घेणे (क्वचित् उपयोगातः) ५ मिळणे

deēsis δεησις *f* प्रार्थना, विनवणी

dei δει *impers* १ पाहिजे, पाहिजे असणे २ जरूर असणे, आवश्यक असणे, योग्य असणे ३ लागणे ४ भाग असणे-होणे ५ (व्याकरणिक पर्यायः) धातूचा विध्यर्थ योजिणे किंवा धातूचा आमचा-ची-चे प्रत्यय लावून पुढे असा धातू योजिणे (उदा. 'करायच्या होत्या' - मत्तय २३:२३, लूक ११:४२)

deilos δειλος *adj* भितरा, भेकड

deipnon δειπνον १ सर्वांचे भोजन २ संध्याकाळचे भोजन ३ भोजन, जेवणावळ

deka δεκα *adj* दहा

deleazō δελεαζω *v* भुलवणे, भुरळ घालणे

dēmos δημος *m* लोक (समुदाय)

dēnarion δηναριον *n* दिनार

deō δηω *v* १ बांधणे, गुंडाळणे, जखडणे, बंधनात बांधणे २ अटक करणे, अटकेत ठेवणे ३ बेड्या घालणे *pass* ४ बंधनात असणे ५ बेड्यांत पडणे

deomai δεομαι *v* १ प्रार्थना करणे, विनवणी करणे, याचना करणे २ सादर विचारणे

desmios δεσμιοस *m* बंदिवान

desmos δεσμος *m* १ बेडी २ बंधन ३ कैद

despotēs δεσποτης *m* स्वामी

deuteros δευτερος *adj* १ दुसरा

(क्रियाविशेषणार्थीः) २ पुन्हा, त्यानंतर, दुसऱ्यांदा

diadēma διαδημα *n* मुगुट

diakatharizō διακαθαριζω *v* नीट स्वच्छ करणे

diakoneō διακονεω *v* १ सेवा करणे, काम करणे २ वाढणे ३ आणणे ४ कारभार चालवणे ५ सेवकपण करणे

diakonia διακονια *f* १ सेवा, काम २ मदत, साहा ३ सेवकपण (नामवाचकः) ४ वाढणे ५ सेवा करणे

diakonos διακονος *m, f* १ सेवक २ सेविका

diakrinō διακρινω *v* १ ओळखणे २ पारख करणे, विवेचन करणे, निवाडा करणे ३ वेगळे करणे, भेद ठेवणे *mid (pass)* ४ वाद करणे ५ संशय धरणे

dialektos διαλεκτος *f* भाषा

dialogismos διαλογισμος *m* १ विचार २ कल्पना ३ वाद

dialogizomai διαλογιζομαι *v* १ नीट विचार करणे २ विचार करणे ३ वाद करणे

diamarturomai διαμαρτυρομαι *v* १ निश्चून साक्ष देणे २ निश्चून सांगणे

diamerizō διαμεριζω *v* (सकर्मकः) १ वाटून देणे, वाटून घेणे (अकर्मकः) २ वेगळे होणे, फुटणे

dianoigō διανοιγω *v* १ उघडणे, पूर्ण उघडणे २ उलगाडा होणे

diaphtheirō διαφθειρω *v* १ नाश करणे २ नष्ट करणे *pass* ३ नष्ट होणे, नाश पावणे

diaspora διασπορα *f* पांगलेले लोक

diastellomai διαστελλομαι *v mid* १ निश्चून सांगणे, निश्चून बोलणे, आज्ञा देणे *pass* २ आज्ञा केली जाणे

diatassō διατασσω *v* १ आज्ञा देणे, नेमून देणे, सांगणे २ व्यवस्थित करणे *pass* ३

सोपविण्यात येणे ४ कळविण्यात येणे ५ सांगण्यात येणे

diathēkē διαθηκη *f* १ करार २ मृत्युपत्र

dichostasia διχοστασια *f* फूट

didachē διδαχη *f* १ शिक्षण २ बोध ३ शिकवण
 didaskalia διδασκαλία *f* १ शिकवण २
 शिक्षण (नामवाचकः) ३ शिक्षण देणे
 didaskalos διδασκαλος *m* गुरू, शिक्षक
 didaskō διδασκω *v* १ शिकवणे २ शिक्षण देणे
 didōmi διδωμι *v* देणे, पुरवणे, वर्षवणे २ अर्पण
 करणे, दान करणे, देणगी देणे ३ स्वाधीन करणे,
 सोपवणे, हवाली करणे ४ ढकलणे, टाकणे, घालणे,
 ठेवणे ५ उच्चारणे ६ दाखवणे ७ करणे ८ लावणे ९ घेणे
 (सहाय्यक क्रियापदः) १० करू देणे
 dierchomai διερχομαι *v* १ जाणे, येणे,
 चालणे, फिरणे, ओलांडणे, प्रवास करणे २ जवळून
 जाणे, पुढे जाणे ३ आतून जाणे, आतून पार जाणे, -
 मधून प्रवास करणे ४ वर येणे ५ पसरणे
 dikaiōma δικαιομα *n* १ निर्बंध २ आज्ञा ३
 नियम ४ न्याय ५ निर्दोषीकरण ६ नीतिमत्त्वाची कृती
 dikaiōō δικαιοω *v* नीतिमान ठरवणे, निर्दोषी
 ठरवणे, न्यायी ठरवणे *pass* नीतिमान ठरवले जाणे,
 निर्दोषी ठरवले जाणे, मुक्त केले जाणे, न्यायी ठरणे,
 नीतिमान ठरणे, निर्दोषी ठरणे
 dikaios δικαιος *adj* १ नीतिमान २ नीतीचा ३
 न्याय्य, योग्य, उचित
 dikaiosunē δικαιοσυνη *f* १ नीतिमत्त्व २
 नीती ३ धर्माचरण
 diktuon δικτυον *n* जाळे
 diōkō διωκω *v* १ छळ करणे, पाठलाग करणे,
 मागे लागणे २ पुढे जाणे, धावणे *pass* ३ छळ होणे
 dipsaō διψαω *v* तहान लागणे, तान्हेला असणे
 dipsos διψος *n* तहान
 dipsuchos διψυχος *adj* दोदिल (दोन
 मनांचा)
 distazō δισταζω *v* संशय वाटणे
 dōdeka δωδεκα *adj* बारा
 dōdekatos δωδεκατος *adj* बारावा
 dogma δογμα *n* १ निर्णय २ आज्ञा ३ विधी ४
 नियम

dokeō δοκεω *v* १ वाटणे २ बरे वाटणे, उचित
 वाटणे ३ गणणे ४ विचार करणे ५ समजणे (कल्पना
 करणे) ६ लायक समजणे ७ मानणे ८ विशेष मानणे ९
 दिसणे
 dokimazō δοκιμαζω *v* १ ओळखणे,
 तपासणी करणे, पारख करणे, पारखणे २ पसंत करणे ३
 आवडणे
 dokimos δοκιμος *adj* लायक, पारखलेला,
 कसोटीस उतरलेला
 dolos δολος *m* कपट
 doma δομα *n* देणगी
 dōron δωρον *n* १ अर्पण २ दान ३ देणगी
 douleuō δουλευω *v* १ सेवा करणे २ दास्य
 करणे, दास होणे, दास्यात राहणे
 douloō δουλωω *v* १ दास करणे *pass* २ दास
 होणे, अंकित होणे ३ दास्यात असणे, बंधनात असणे
 doulos δουλος *m* दास
 doxa δοξα *f* १ गौरव २ वैभव, ३ सत्ता ४ मान ५
 गौरवी गोष्ट ६ गौरवी प्रकाश ७ तेज, प्रखर तेज ८ कला
 (प्रकाशाची)
 doxazō δοξαζω *v* १ गौरव करणे, गौरविणे,
 महत्त्व देणे *pass* २ गौरव होणे, गौरव असणे ३
 गौरवी असणे-होणे
 doxēs δοξης *gen. of doxa* (षष्ठ्यांत
 एकवचनी रूपः) गौरवी
 drakōn δρακων *m* अजगर
 drepanon δρεπανον *n* विळा
 dunamai δυναμαι *v* १ शकणे, करू शकणे,
 येणे (शक्यतादर्शकः) २ समर्थ असणे, शक्ती असणे
 ३ शक्य असणे, शक्य होणे ४ (व्याकरणिक पर्यायः)
 क्रियापदाचे शक्य रूप योजिणे
 dunamis δυναμις *f* १ सामर्थ्य २ सत्ता,
 पराक्रम (पर्यायाने) चमत्कार ३ शक्ती, बळ, बल ४
 तेज ५ योग्यता ६ गुण ७ अर्थ
 dunastēs δυναστης *m* अधिपती
 dunatos δυνατος *adj* १ सशक्त, बलवान,
 पराक्रमी, समर्थ (व्याकरणिक पर्याय प्र. पु. ए.ः)

शकेन असा (उदा. प्रे. कृ. ११:१७), २ शक्य
(नामार्थी:) ३ अधिकारी ४ सामर्थ्य
duo δυο *adj* दोन, दोहो, दोन्ही, दोघे, दोघी

dusmē δυσμη *f* पश्चिम
dusnoētos δυσνοητος *adj* समण्यास कठिण

E

echidna εχιδνα *f* नागीण, सर्पीण
 echthra εχθρα *f* वैर
 echthros εχθρος *adj* वैरी (नामार्थी उपयोगही होतो)
 egeirō εγειρω *v* १ उठवणे, जागे करणे, पुन्हा उठवणे, उभे करणे, वर उचलणे २ उभारणे *mid* (*pass*) ३ जागे होणे ४ उठणे, पुन्हा उठणे ५ उभे राहणे, उपस्थित राहणे ६ उद्धवणे
 eggizō εγγιζω *v* १ जाणे २ जवळ येणे, जवळ जाणे, ठेवणे ३ -पर्यंत पोहचणे
 egguos εγγυος *m* जामीन
 egkakeō εγκακεω *v* खचणे
 egkataleipō εγκαταλειπω *v* १ त्याग करणे, सोडणे २ राहू देणे
 egkentrizō εγκεντριζω *v* कलम करून जोडणे
 egkoptō εγκοπτω *v* १ अडथळा करणे *pass* २ अडथळा होणे
 egkrateia εγκρατεια *f* संयमन
 egkrateuomai εγκρατευομαι *v* संयमन करणे
 eidea ειδεια *f* रूप
 eidōlōlatria ειδωλολατρία *f* मूर्तिपूजा
 eidōlōlātrēs ειδωλολατρης *m* मूर्तिपूजक
 eidōlon ειδωλον *n* मूर्ती
 eidōlothuton ειδωλοθυτον *n* १ मूर्तीला वाहिलेले २ मूर्तीला वाहिलेले अर्पण, मूर्तीला वाहिलेला पदार्थ, मूर्तीला वाहिलेली गोष्ट, मूर्तीला अर्पण केलेले खाद्य (पदार्थ)
 eidon ειδον *v* (*aorist of horao, from same root, see ide, idou, oida* (संपूर्ण क्रियावाचक रूपः) १ बघणे २ भेटणे ३ अनुभव घेणे ४ विचार करणे ५ समजणे

eikōn εικων *f* १ प्रतिरूप, प्रतिमा २ मुखवटा ३ मूर्ती
 eikosi εικοσι *v* वीस
 eilikrineia ειλικρινεια *f* शुद्ध भाव
 eilikrinēs ειλικρινης *adj* शुद्ध
 eirēnē ειρηνη *f* १ शांती २ स्वास्थ्य ३ समेट
 eirēneuō ειρηνευω *v* शांतीने राहणे
 eirēnopoios ειρηνοποιος *m* शांती करणारा
 eisdechomai εισδεχομαι *v* आत घेणे
 eiserchomai εισερχομαι *v* १ प्रवेश करणे २ शिरणे ३ येणे, आत येणे ४ जाणे, आत जाणे
 eisodos εισοδος *f* १ प्रवेश (नामवाचकः) २ येणे
 ekbālō εκβαλλω *v* १ काढणे, बाहेर काढणे, बाहेर नेणे २ टाकणे, बाहेर टाकणे, उपटून टाकणे ३ घालवणे, बाहेर घालवणे ४ पाठवणे, पाठवून देणे
 ekcheō εκχεω *v* १ ओतणे २ वर्षाव करणे ३ पाडणे *pass* ४ सांडणे
 ekdechomai εκδεχομαι *v* १ प्रतीक्षा करणे २ थांबणे
 ekdikēsis εκδικησις *f* १ न्याय २ न्यायबुद्धी ३ शिक्षा (नामवाचकः) ४ सूड घेणे
 ekduō εκδुω *v* १ काढणे, कपडे काढणे *pass* २ पांघरूण काढले जाणे
 ekkathairō εκκαθαιρω *v* साफ काढणे
 ekkleiō εκκλειω *v* बाहेर ठेवणे
 ekklēsia εκκλησια *f* १ मंडळी २ सभा
 ekklinō εκκλινω *v* १ टाळणे २ वळणे ३ बहकणे
 ekkoptō εκκοπτω *v* १ तोडणे, तोडून टाकणे, कापणे २ कापून टाकणे, छाटणे ३ राहू न देणे
 eklegomai εκλεγομαι *v* निवडणे, निवड करणे
 eklektos εκλεκτος *adj* निवडलेला

ekluomai εκλυομαι *v* १ कासावीस होणे २ खचणे
 ekpeirazō εκπειραζω *v* परीक्षा करणे
 ekpempō εκπεμπω *v* पुढे धाडणे, रवानगी करणे
 ekpheugō εκφευγω *v* १ निसटणे, सुटणे, पळणे २ बाहेर पळणे, बाहेर निघणे ३ निभावणे
 ekpleō εκπλεω *v* गलबताने जाणे, गलबताने निघणे
 ekplēssomai εκπλησσομαι *v* आश्चर्यचकित होणे, थक्क होणे
 ekporeuomai εκπορευομαι *v* १ निघणे २ बाहेर निघणे ३ बाहेर जाणे ४ पुढे जाणे
 ekstasis εκστασις *f* १ अत्यानंद २ आश्चर्य ३ तंद्री
 ekteino εκτεινω *v* १ पुढे करणे २ लांबवणे ३ उचलणे ४ टाकणे
 ektrepomai εκτρεπομαι *v* १ वळणे २ दूर राहणे ३ मुरगळणे ४ वळवले जाणे
 elachistos ελαχιστος *adj* १ लहान, कनिष्ठ (नामार्थीः) २ लहान गोष्ट, क्षुल्लक गोष्ट (नामवाचकः) ३ थोडे
 elaia ελαια *f* १ जैतून २ जैतुनाचे झाड
 elaion ελαιον *m* तेल
 elaphria ελαφρια *f* चंचलपणा
 eleeinos ελεεινος *adj* लाचार (दयनीय)
 eleēmon ελεημον *adj* दयाळू
 eleēmosunē ελεημοσυνη *f* १ दान २ दयेची देणगी ३ साह्य ४ भिक्षा
 eleeō ελεεω *v* दया करणे
 elegchō ελεγχω *v* १ दोष दाखवणे २ दोष लावणे ३ दोषी ठरवणे ४ निषेध करणे ५ निषेधणे ६ खातरी पटवणे
 eleos ελεος *m* दया
 eleutheria ελευθερια *f* स्वातंत्र्य

eleutheroō ελευθερωω *v* स्वतंत्र करणे, मुक्त करणे
 eleutheros ελευθερος *adj* स्वतंत्र, मुक्त
 elpis ελπις *f* आशा
 elpizō ελπίζω *v* १ आशा करणे, आशा ठेवणे २ भाव ठेवणे
 embaptō εμβαπτω *v* भिजवणे (बुचकळणे)
 emblepō εμβλεπω *v* १ न्याहाळून पाहणे, टक लावणे २ दिसणे
 embrimaomai εμβριμαομαι *v* (सकर्मकः) १ निक्षून सूचना देणे (अकर्मकः) २ कणहणे ३ -विरुद्ध कुरकुर करणे
 emptuō εμπτυω *v* थुंकणे
 enatos ενατος *adj* नववा
 endiduskō ενδιδυσκω *v* पेहरणे
 enduō ενδυω *v* १ पेहरणे, परिधान करणे २ धारण करणे ३ (झगा) वापरणे
 en eirēnē εν ειρηνη *phrase* १ शांतीत (भाविक पर्यायः) २ सुरक्षित (उदा. लूक ११:२१)
 energeia ενεργεια *f* १ कृती २ परिणाम
 energema ενεργεμα *n* १ कार्य २ करणे (कृती)
 energeō ενεργεω *v* १ कार्य करणे *mid* २ कार्य करणे, कार्य घडविणे ३ घडविणे, उत्पन्न करणे ४ करविणे
 energēs ενεργης *adj* १ परिणामकारक २ पुढे नेणारा
 eniautos ενιαυτος *m* वर्ष
 ennea εννεα *adj* नऊ
 enochos ενοχος *adj* १ दोषी, शिक्षेस पात्र २ अधिकाराखाली
 enteuxis εντευξις *f* प्रार्थना, मध्यस्थीची प्रार्थना
 enthumēsis ενθυμησις *f* १ विचार २ कल्पना

entimos εντιμος *adj* १ आदरणीय, मानाचा २ आवडता ३ मोलवान
 entolē εντολη *f* आज्ञा
 entugchanō εντυγχανω *v* १ विनंती करणे २ मध्यस्थी करणे
 epaggelia επαγγελια *f* वचन
 epaggellomai επαγγελλομαι *v* १ वचन देणे २ स्वीकार करणे
 epaineō επαινεω *v* वाखाणणी करणे, स्तुती करणे
 epainos επαινος *m* प्रशंसा, स्तुती
 epanagō επαναγω *v* १ मागे जाणे, मागे फिरणे २ मागे लोटणे, मागे घेऊन जाणे
 epekteinomai επεκτεινομαι *v* लक्ष लावणे
 ependuomai επενδυομαι *v* वरून पांघरूण घातले जाणे
 eperōtaō επερωταω *v* १ विचारणे, प्रश्न करणे, प्रश्न विचारणे २ मागणी करणे ३ विनंती करणे
 ephikneomai εφικνεομαι *v* पोहोचणे
 ephistēmi εφιστημι *v* १ येणे, वरून येणे, पुढे येणे, जवळ येणे २ वर येणे, वर चालून येणे, वर हल्ला करणे ३ चालून जाणे ४ तयार राहणे ५ जवळ उभे राहणे ६ ओनवणे
 epiballō επιβαλλω *v* (सकर्मकः) १ टाकणे २ ठेवणे ३ घालणे ४ लावणे (अकर्मकः) ५ पडणे
 epibareō επιβαρεω *v* १ भार घालणे २ भर देणे
 epicheireō επιχειρεω *v* १ हाती येणे २ सुरुवात करणे ३ प्रयत्न करणे
 epichorēgeō επιχορηγεω *v* १ देणे, पुरवणे, पुरवठा करणे *pass* २ मिळवणे, पुरवठा मिळवणे
 epideiknumi επιδεικνυμι *v* दाखविणे
 epieikeia επιεικεια *f* सहनशीलता
 epieikēs επιεικης *adj* १ सहनशील २ (नामार्थीः) सहनशीलता

epiginōskō επιγινωσκω *v* १ ओळखणे, जाणणे, समजणे, कळणे २ विदित होणे, माहित होणे ३ जाणीव होणे ४ ज्ञान होणे *pass* ५ ज्ञात असणे, सुपरिचित असणे
 epignōsis επιγνωσις *f* १ ज्ञान २ स्मरण
 epilanthanomai επιλανθανομαι *v* १ विसरणे, विसरून जाणे *pass* २ विस्मरणात जाणे
 epimeleia επιμελεια *f* पाहुणचार (उदा. प्रे. कृ. २७:३)
 epimeleomai επιμελεομαι *v* १ चांगली काळजी घेणे २ सांभाळ करणे
 epimelōs επιμελως *adv* काळजीपूर्वक
 epimenō επιμενω *v* १ राहणे २ टिकून राहणे
 ephainō επιφαινω *v* १ प्रकाश देणे २ प्रगट करणे *pass* ३ दिसणे, प्रगट केले जाणे
 ephaneia επιφανεια *f* १ आगमन २ प्रकाश
 epipothēō επιποθεω *v* १ ईर्ष्या धरणे, आवड धरणे २ उत्कंठित असणे ३ उत्कंठा लागणे ४ फार वाटणे
 episkopē επισκοπη *f* १ अधिकारपद, रक्षकपद २ भेट
 episkopos επισκοπος *m* रक्षक
 epistellō επιστελλω *v* लिहिणे, पत्र लिहिणे
 epistolē επιστολη *f* पत्र
 epistrophō επιστρεφω *v* (अकर्मकः) १ वळणे, मागे फिरणे २ परत येणे, परत जाणे (सकर्मकः) ३ वळवणे, मागे फिरवणे
 epistrophē επιστροφη *f* परिवर्तन
 episunagōgē επισυναγωγη *v* (नामवाचकः) एकत्र जमणे
 epitagē επιταγη *f* १ आज्ञा २ अधिकार
 epiteleō επιτελεω *v* १ करणे, पुरे करणे, पूर्ण करणे २ पूर्णत्वात वाढ करणे, पूर्णतेस नेणे *pass* ३ पूर्ण होणे ४ आणले जाणे (नामवाचकः) ५ पूर्णता

epithumeō επιθυμew *v* १ वासना धरणे, लोभ धरणे २ उच्छिणे ३ इच्छा असणे-होणे-करणे-धरणे

epithumia επιθυμια *f* १ वासना २ उत्कंठा

epitimaō επιτιμαω *v* १ दटावणे, धमकावणे २ निखून सांगणे ३ आज्ञा करणे ४ निषेध करणे

epitithēmi επιτιθημι *v* १ वर घेणे-नेणे-घालणे-टाकणे-ठेवणे-लादणे-लावणे-लगावणे *mid* २ चढवून देणे

epi to outo επι το ουτο *phrase* १ एकत्र २ जमलेले

epoikodomeō εποικοδομew *v* वर बांधणे, वर उभारणे, वर उभारणी करणे

epoptēs εποπτης *m* प्रत्यक्ष साक्षी

epouranios επουρανιος *adj* १ स्वर्गीय २ स्वर्गातील ३ आकाशातील

erchomai ερχομαι *v* (सकर्मकः) १ आणणे (उदा. 'पलंगाखाली ठेवायला आणतात?' मार्क ४:२१) (अकर्मकः) २ येणे, उतरणे, प्रगट होणे, उपस्थित राहणे ३ जाणे, निघणे, चालणे, पोहचणे ४ पडणे ५ ओढवणे ६ वाढणे

ergatēs εργατης *m* कामकरी

ergazomai εργαζομαι *v* १ करणे २ काम करणे ३ आचरणे *pass* ४ केले जाणे

ergon εργον *n* १ काम, कार्य, कृत्य २ कृती ३ क्रिया ४ आचार ५ गोष्ट ६ परिणाम

eriphion εριφιον *n* शेरडू

eriphos εριφος *m* शेरडू, करडू

eris ερις *f* कलह

eritheia εριθεια *f* विरोध

erōtaō ερωταω *v* १ विचारणे, प्रश्न करणे २ मागणे, याचना करणे, विनंती करणे ३ स्मरण देणे

eschatōs εσχατως *adj* १ शेवटला, शेवटचा, सर्वात खालचा (नामार्थीः) २ शेवट ३ शेवटची स्थिती ४ शेवटचा भाग *adv* ५ शेवटी

esthiō εσθιω *v* जेवणे, भोजन करणे, खाणे

ethnos εθνος *n* (एकवचनः) १ राष्ट्र २ लोक (अनेकवचनः) परजन

etos ετος *n* वर्ष

euaggelion ευαγγελιον *n* सुवार्ता

euaggelistēs ευαγγελιστης *m* सुवार्तिक

euaggelizō ευαγγελιζω *v* १ सांगणे, गाजविणे, घोषणा करणे २ सुवार्ता सांगणे, सुवार्ता गाजविणे, सुवार्ता विदित करणे, सुवार्ता कळवणे ३ सुवार्तेची घोषणा करणे *mid* ४ सुवार्ता सांगण्यात येणे *pass* ५ सुवार्ता सांगण्यात येणे, सुवार्ता सांगितली जाणे

euarestos ευαρεστος *adj* १ संतोष देणारा २ संतोषदायक

eucharisteō ευχαριστεω *v* १ उपकार मानणे *pass* २ उपकार मानले जाणे

eucharistia ευχαριστια *f* १ उपकारस्मरण २ धन्यवाद ३ कृतज्ञता

euchomai ευχομαι *v* १ प्रार्थना करणे २ मागणे ३ इच्छणे

euchrēstos ευχρηστος *v* उपयोगी

eudokeō ευδοκεω *v* १ संतुष्ट असणे २ संतोष वाटणे ३ बरे वाटणे ४ तयार असणे

eudokia ευδοκια *f* १ सुयोजना २ कळकळीची इच्छा, चांगली इच्छा ३ मनापासून तयारी

euergetēs ευεργετης *m* उपकारकर्ता

eulogēmenos ευλογημενος *adj* धन्य, आशीर्वादित

eulogeō ευλογew *v* १ आशीर्वाद देणे २ आशीर्वाद मागणे ३ धन्यवाद गाणे *pass* ४ आशीर्वाद दिला जाणे

eulogētos ευλογητος *v* धन्यवादित

eulogia ευλογια *f* १ आशीर्वाद २ धन्यवाद, प्रशंसा ३ देणगी

euschēmon ευσχημον *adj* १ प्रतिष्ठित २ शोभून दिसणारे

euschēmonōs ευσχημονως *adj* शोभेल असे

eusebeia ευσεβεια *f* सुभक्ती
 eusebeō ευσεβεω *v* १ धर्माचरण करणे २
 भजणे
 eusebēs ευσεβης *adj* धार्मिक
 eusebōs ευσεβως *adv* सुभक्तीने
 euthumeō ευθυμεω *v* १ आनंदित असणे-
 होणे २ उत्तेजित होणे
 exagorazō ἐξαγοραζω *v* १ सोडवणे
 (विकत घेणे) २ खंडणी भरून सोडवणे *mid* ३
 सदुपयोग करणे (मोल देणे)
 exaleiphō ἐξαιλειφω *v* १ पुसणे २ खोडणे
 exapataō ἐξάπαταω *v* १ फसवणे,
 फसवणूक करणे २ भुरळ घालणे ३ बहकवणे
 exapostellō ἐξάποστελλω *v* १ पाठविणे,
 पाठवून देणे २ घालणे
 exartizō ἐξαρτιζω *v* १ पूर्ण करणे *pass* २
 सुसज्ज होणे

exēgeomai ἐξηγεομαι *v* १ सांगणे २ प्रकट
 करणे
 exerchomai ἐξέρχομαι *v* १ येणे, पुढे येणे,
 बाहेर येणे, चालून येणे २ जाणे, पुढे जाणे, बाहेर
 जाणे, चालून जाणे ३ निघणे, बाहेर निघणे, निघून
 जाणे ४ पोहोचणे ५ पसरणे, प्रसृत होणे
 exodos ἐξοδος *f* निर्गमन
 exomologeō ἐξομολογεω *v* १ कबूल होणे
mid २ कबूल करणे, मानणे, पतकरणे ३ स्तुती
 करणे
 exousia ἐξουσια *f* १ स्वातंत्र्य २ हक्क ३
 हक्काचे चिन्ह ४ अधिकार ५ सत्ता ६ शक्ती ७
 न्यायालय
 exousiazō ἐξουσιαζω *v* १ अधिकार
 चालवणे २ हक्क असणे *pass* ३ अधीन होणे
 exoutheneō ἐξουθενεω *v* १ उपहास करणे
 २ उपेक्षणे, तुच्छ लेखणे, तिरस्कार करणे ३
 नाकारणे, *pass* काहीच न मानलेले असणे

G

gala γαλα *n* दूध

gameō γαμεω *n* १ लग्न करणे २ बायको करणे
pass ३ विवाहित होणे-असणे

gastēr γαστήρ *f* १ पोट (*विशेषणार्थी:*) २
खादाड (उदा. 'आळशी खादाड आहेत', तीत १:१२)

gē γη *f* १ पृथ्वी २ जमीन ३ ठिकाण ४ भूमी, भूतल
५ देश ६ प्रांत ७ नगर (*क्वचित्:*) ८ माती

gemizō γεμιζω *v* भरणे

genea γενεα *f* १ पिढी २ काळ

gennēma γεννημα *n* पिलू

genos γενος *n* (*क्वचित्:*) १ जन्म (उदा.
'जन्माने कुप्राचा - पंतचा - अलेक्झांद्रियाचा', प्रे. कृ.
४:३६, १८:२, १८:२४) (*क्वचित्:*) २ जात (उदा.
'ही जात प्रार्थनेशिवाय', मार्क ९:२९) ३ कुळ ४ वंश
५ संतान (*अनेकवचन:*) ६ लोक ७ विविध प्रकार

geōrgos γεωργος *m* १ माळी २ शेतकरी

gēraskō गηρασκω *v* १ जर्जर होणे, जीर्ण होणे

ginomai γινομαι *v* १ असणे, ठेवलेले असणे २
उठणे, उगवणे, उद्भवणे, उमटणे ३ घेणे ४ जन्मास येणे
५ जमणे ६ आणले जाणे ७ आढळणे, पाळणे, प्रगट
होणे, प्राप्त होणे ८ वागणे ९ होणे १० करण्यात येणे,
केले जाणे, घडणे, निर्माण होणे ११ पडणे १२ पसरणे
१३ सुरू होणे १४ चालू राहणे १५ पूर्ण होणे

ginōskō γινωσκω *v* १ ओळखणे, जाणणे,
संबंध जाणणे २ समजणे, कळणे ३ ज्ञान होणे ४ विदित
होणे, ५ माहीत असणे ६ बोलता येणे

gleukos γλευκος *n* नवा द्राक्षारस

glōssa γλωσσα *f* १ जीभ २ भाषा ३ अन्य भाषा,
अज्ञात भाषा (*अनेकवचनी उपयोगात:*) ४ भाषा
बोलणारे

glōssokomon γλωσσοκομον *n* डबी, डबा

glukus γλυκος *adj* गोड, गोडे

gnōmē γνωμη *f* १ विचार २ मत ३ संमती ४
इच्छा

gnōrizō γνωριζω *v* १ सांगणे, कळवणे २ व्यक्त
करणे, प्रगट करणे ३ विदित करणे ४ ज्ञान देणे

gnōsis γνωσις *f* ज्ञान

goggustēs γογγυστης *m* कुरकुर करणारा

gogguzō γογγυζω *v* १ कुरकुर करणे २ कुजबुज
करणे, कुजबुजणे

goneus γονευς *n* (*अनेकवचन:*) आईबाप

gramma γραμμα *n* १ लेख २ पत्र ३ अक्षर ४
शिक्षण

grammateus γραμματευς *m* शास्त्री

graphē γραφη *n* शास्त्रलेख

graphō γραφω *v* १ लिहिणे *pass* २ लिहिण्यात
येणे ३ नाव लिहिण्यात येणे ४ लिहिले (लिहिलेले)
असणे

grēgoreō γρηγορευω *v* १ जागे राहणे २ जागृत
राहणे

gumnos γυμνος *adj* उघडा, नग्न

gunē γυνη *f* १ स्त्री, बाई २ बायको, पत्नी ३
विवाहित स्त्री ४ नवरी

H

hadēs αδης *m* अधोलोक

hagiasmos αγιασμος *m* १ पावित्र्य २ पवित्रीकरण

hagiazō αγιαζω *v* १ पवित्र करणे २ पवित्र मानणे ३ समर्पित करणे *pass* ४ पवित्र केले जाणे, पवित्र होणे

hagios αγιος *v* १ पवित्र (नामार्थीः) २ जो पवित्र तो ३ पवित्र पुरुष (अनेकवचनः) ४ पवित्र जन

hagiotēs αγιοτης *f* पवित्रता, पावित्र्य

hagnismos αγνισμος *m* शुद्धिकरण

hagnizō αγνιζω *v* १ शुद्ध करणे *pass* २ शुद्ध होणे

haima αιμα *n* १ रक्त २ जीव

hairesis αιρεσις *f* १ मत २ पंथ ३ गट

hairetikos αιρετικος *adj* वितंडवादी (अट्टहासाने विरुद्ध पक्ष स्थापन करण्यासाठी वादविवाद करणारा)

halas αλας *n* मीठ

halusis αλυσις *f* १ साखळी २ बेडी

hamartanō αμαρτανω *v* पाप करणे

hamartēma αμαρτημα *f* पाप

hamartia αμαρτια *f* पाप

hamartōlos αμαρτωλος *v* पापी (नामाप्रमाणे उपयोग होतो)

haphē αφη *f* सांधा, संधी

haptō απτω *v* १ पेटवणे *mid* २ शिवणे, हात लावणे, ३ धरणे

harmos αρμος *m* संधी (सांधा)

harpagē αρπαγη *f* १ अपहार २ लूट

harpazō αρπαζω *v* १ धरणे २ हिंसकून घेणे, बळाने घेणे ३ उचलणे, नेणे ४ उचलून नेणे

hebdomos εβδομος *adj* सातवा

hēdonē ηδονη *f* १ वासना २ सुख

hedraiōma εδραιωμα *n* पाया

hedraios εδραιος *adj* स्थिर

hēgemōn ηγεμων *m* १ सुभेदार २ सरदार ३ अधिकारी

heis εις *adj* १ एक २ कोणी ३ सारखा-खी-खे (उदा. लूक १४:१८) (नामार्थीः) ४ एक गोष्ट ५ पहिला दिवस

hekastos εκαστος *adj* प्रत्येक, एकेक (नामाप्रमाणेही उपयोग होतो)

hekaton εκατον *adj* शंभर, एकशे, शे

hēkō ηκω *v* येणे

hektos εκτος *adj* सहावा

hēlikia ηλικια *f* १ बांधा २ वाढ, शारीरिक वाढ ३ वय ४ आयुष्य

hēlios ηλιος *m* सूर्य

hēmera ημερα *f* १ दिवस, अह्न (अहोरात्र, अहर्निश ह्या सामासिक शब्दांत) २ दिवसाची वेळ ३ वेळ (अनेकवचनी उपयोगातः) ४ वय

hendeka ενδεκα *adj* अकरा

hendekatos ενδεκατος *adj* अकरावा

heortē εορτη *f* सण

hepta επτα *adj* सात

hespera εσπερα *f* संध्याकाळ

hēssōn ησσω *f* १ हानीचा २ कमी

hetairos εταιρος *m* मित्र

hetoimazō ετοιμαζω *v* १ तयार करणे, सिद्ध करणे, सज्ज करणे २ सजविणे ३ तयारी करणे, तयार ठेवणे ४ साठवणे

heuriskō ευρισκω *v* १ शोधून काढणे, मिळवणे, संपादणे २ भेटणे ३ दिसणे, दिसून येणे, आढळणे, प्रगट होणे ४ शोध लावणे, सापडणे, लाभणे, प्राप्त होणे, मिळणे ५ समजणे ६ ठरणे ७ निघणे ८ भरणे

hex εξ *adj* सहा

hexēkonta ἑξήκοντα *adj* साठ
 hiereus ἱερεὺς *m* याजक
 hieron ἱερόν *n* मंदिर
 hikanos ἱκανός *adj* १ लायक २ पुरे ३ मोठा,
 दीर्घ ४ पुष्कळ ५ पुष्कळ वेळ ६ पुष्कळ दिवस
 (नामार्थी:) ७ जामीन
 hilaskomai ἱλασκομαι *v* १ प्रायश्चित्त करणे,
pass दया करणे, दया येणे
 hilasmos ἱλασμός *m* प्रायश्चित्त
 hilastērion ἱλαστήριον *n* १ प्रायश्चित्त २
 दयासन
 himation ἱματίον *n* १ वस्त्र २ कपडा ३
 अंगरखा ४ झगा ५ पेहराव
 hippos ἵππος *m* घोडा
 hodēgeō ὁδηγεῶ *v* १ नेणे २ मार्गदर्शन करणे
 hodos ὁδός *f* १ वाट, मार्ग, रस्ता, बाहेरचा रस्ता
 २ प्रवास ३ पद्धत ४ काठ
 homileō ὁμιλεῶ *v* बोलणे
 homoiōma ὁμοιωμα *n* रूप, स्वरूप
 homoioō ὁμοιοῶ *v* १ उपमा देणे *pass* २
 सारखे असणे, सारखे होणे
 homoios ὁμοιος *adv* १ सारखा २ प्रमाणे
 homologeō ὁμολογεῶ *v* १ पतकरणे २ उघड
 सांगणे ३ उघड करणे ४ वचन देणे ५ आश्वासन देणे
pass ६ पतकर केला जाणे
 homologia ὁμολογια *f* १ पतकर २ अंगीकार
 ३ विश्वास
 homothumadon ὁμοθυμαδόν *adv* १
 एकमताने २ एकमनाने
 hoplon ὅπλον *m* १ साधन २ शस्त्र ३
 (अनेकवचनी उपयोगात:) शस्त्रसामग्री
 hōra ὥρα *f* १ तास, घटका २ वेळ, काळ ३ काही
 काळ, अल्प (काळ) ४ दिवस (=पुष्कळ तास)
 horaō ὥρω *v* १ पाहणे २ (दर्शन) घडणे
 horkōmosia ὀρκωμοσια *f* शपथ
 horkos ὀρκός *m* शपथ

hosios ὁσιος *m* १ पवित्र २ (नामार्थी:)
 आशीर्वाद ३ पवित्र पुरुष
 hosiotēs ὁσιότης *f* पावित्र्य
 huakinthos ὑακινθός *m* धूम्रकांत, धूम्रकांत
 मणी (एक धुरासारख्या जांभळ्या रंगाचा मोलवान
 खडा)
 hualos ὑαλός *f* काच
 hubris ὑβρις *f* १ अपमान (अनेकवचनी:) २
 हालअपेष्टा
 hubristēs ὑβριστής *m* टवाळखोर
 hubrizō ὑβρίζω *v* हेलना करणे
 hudōr ὑδωρ *m* १ पाणी, जल २ पाणवठा,
 जलाशय ३ प्रवाह, जलौघ
 hudria ὑδρία *f* १ पाण्याची कुंडी, कुंडी २ घागर
 hudrōpikos ὑδρωπικός *adj* जलोदर
 hudropoteō ὑδροποτεῶ *v* पाणी पिणे
 huetos ὑετός *m* पाऊस
 huios υἱός *m* १ मुलगा, पुत्र (विशिष्ट संदर्भात:)
 २ शिंगरू
 humeis ὑμεῖς *pronoun* तुम्ही (तुम्ही स्वतः)
 hupagō ὑπαγῶ *v* १ जाणे २ निघणे, निघून जाणे
 ३ होणे
 hupakoē ὑπακοή *f* १ आज्ञापालन
 (नामवाचक:) २ आज्ञा पाळणे
 hupakouō ὑπακούω *v* १ ऐकणे (आज्ञेप्रमाणे
 करणे) २ आज्ञा पाळणे, आज्ञापालन करणे ३ अधीन
 होणे ४ अधीन राहणे
 huparchō ὑπαρχῶ *v* १ असणे २ जवळ असणे
 (विशेषणात्मक रूप:) ३ जवळ असलेले, (सामासिक
 शब्दात पर्याय:) ४ स्व (नामवाचक पर्याय:) ५ माल,
 मालमत्ता, पैसाअडका
 huper ὑπερ *prep* १ साठी, करता २ बाजूला ३
 बदल ४ वतीने ५ विषयी, विषयीचा ६ बाबतीत ७ मुळे
 ८ पेक्षा, हून ९ पेक्षा अधिक, हून अधिक १० पेक्षा
 प्रखर, पेक्षा मोठा, हून मोठा ११ हून श्रेष्ठ १२ पलीकडे
 huperēphania ὑπερηφάνια *f* गर्व

huperēphanos υπερηφανος *adj* गर्विष्ठ
 hupēretēs υπηρετης *m* १ कामदार २ सेवक
 huperphroneō υπερφρονεω *v* अधिक मोटे
 मानणे
 hupodechomai υποδεχομαι *v* (घरी)
 घेऊन जाणे, बरोबर-आत-घरात घेणे
 hupodeigma υποδειγμα *n* १ उदाहरण २
 प्रतिकृती
 hupodēma υποδημα *n* वहाणा
 hupogrammos υπογραμμας *m* कित्ता
 hupokrisis υποκρισις *f* ढोंग
 hupokritēs υποκριτης *adj* ढोंगी
 hupolambanō υπολαμβάνω *v*
 (अकर्मकः) १ वाटणे (सकर्मकः) २ उत्तर देणे ३ नेणे
 hupomenō υπομενω *v* १ सोसणे, सहन करणे
 २ मागे राहणे ३ टिकून राहणे ४ धीर धरणे
 hupomimnēskō υπομιμνησκω *v* १
 आठवण देणे *mid* २ आठवणे
 hupomonē υπομονη *f* १ धीर २ सोशिकपणा
 ३ टिकाव
 hupostrephō υποστρεφω *v* परतणे, परत
 येणे, परत जाणे, परत निघणे, माघारी निघणे

hupotassō υποτασσω *v* १ अंकित करणे,
 अधीन ठेवणे, आज्ञांकित करणे २ खाली ठेवणे ३
 स्वाधीन ठेवणे *mid (pass)* ४ अंकित होणे,
 अधीन असणे-राहणे, आज्ञांकित राहणे-होणे ५ आज्ञेत
 राहणे ६ वश होणे ७ सेवा करणे
 hupotupōsis υποτυπωσις *f* उदाहरण
 hupsēlophroneō υπηλοφρονεω *v*
 मोठेपणा मानणे
 hupsēlos υπηλος *adj* १ उंच २ उभारलेला ३
 श्रेष्ठ (नामार्थीः) ४ उंच गोष्टी
 hupsistos υπιστος *superlative* १ परात्पर
 २ सर्वोच्च
 hupsōma υπωμα *n* १ उंची २ उंच गोष्ट
 hupsoō उपσω *v* १ मोठा करणे २ वर उचलणे ३
 वर चढवणे ४ उंच करणे
 hupsos उपσος *n* १ उंची (क्रियाविशेषणार्थीः) २
 वर (उदा. इफिस ४:८)
 hus υς *f* डुकरीण
 hustereō υστερεω *v* १ कमी असणे-पडणे २
 वाण पडणे ३ गरज असणे ४ दुरावणे (उदा. 'दुरावलेला
 दिसू नये', इब्री. ४:१), जवळ नसणे *pass* ५ कमी
 असणे-पडणे ६ गरजेत राहणे-असणे ७ उणे पडणे ८
 दुरावलेले असणे (उदा. 'दुरावलेले, नाडलेले व
 पीडलेले होऊन', इब्री. ११:३७)

|

iaomai ιαομαι *v* १ बरे करणे, रोग बरे करणे
pass २ बरे होणे, बरे करून घेणे
 iaspis ιασπις *f* हिरा
 iatros ιατρος *m* वैद्य
 ichthudion ιχθυδιον *m* लहान मासा
 ichthus ιχθυς *m* मासा
 ide ιδε *v imperative* (आज्ञार्थी रूपः) बघ,
 बघा, पहा (*see eidon*)
 idiōtēs ιδιωτης *m* अशिक्षित

idou ιδου *v imperative* (आज्ञार्थी रूपः) बघ,
 बघा, पहा (*see eidon*)
 iris ιρις *m* मेघधनुष्य
 ischuō ισχυω *v* १ शकणे, करू शकणे
 (व्याकरणिक पर्यायः) क्रियापदाचे शक्य रूप योजणे
 २ येणे (संभाव्य होणे) ३ प्रबळ होणे ४ शक्ती असणे
 ५ उपयोगी असणे ६ निरोगी असणे
 ischus ισχυς *m* शक्ती, बळ
 isopsuchos ισοψυχος *adj* सारख्या मनाचा

K

kainos कайनोस *adj* नवा
 kairos कайरोस *m* १ वेळ, काळ, समय, सुमार
 २ काही काळ ३ संधी ४ ऋतू ५ हंगाम
 kakia कайकिया *f* १ कुवृत्ती २ वाईट
 kakopatheō कайकोपाθεω *v* दुःख सोसणे
 kakopoieō कайकोποιεω *v* वाईट करणे
 kakos कайकोस *adj* १ वाईट २ दुष्ट, निर्दय ३
 आजारी, रोगी ४ अपायकारक (नामार्थीः) ५ इजा,
 अपाय, अपकार ६ वाईट गोष्ट
 kakōs कайकोस *adv* निर्दयपणे
 kaleō कालεω *v* १ बोलावणे, पाचारण करणे,
 आमंत्रण करणे २ म्हणणे ३ (नाव) ठेवणे-देणे *pass*
 ४ बोलावले जाणे, बोलावल्यात येणे, पुकारले जाणे,
 म्हटले जाणे, म्हणण्यात येणे, म्हणवून घेणे ५ नाव
 ठेवण्यात येणे (पर्यायाने: नाव ठेवायचे) ६ नाव
 असणे (पर्यायाने: नावाचा) ७ (नाव) ठेवण्यात येणे
 ८ (नाव) असणे
 kalos कालोस *adj* १ चांगला २ बरा ३ अधिक
 बरा ४ बरोबर ५ उपयोगी ६ सुंदर, उचित (उपपदः)
 ७ सु (नामार्थीः) ८ प्रामाणिक गोष्ट ९ चांगली गोष्ट
 १० जे चांगले ते
 kalumma कालुμμα *n* आच्छादन
 (तोंडावरचे)
 kamēlos कामηλος *m* उंट
 kanōn कानων *m* १ हक्क, मर्यादा २ नियम
 kardia कайρδια *f* १ अंतःकरण २ मन ३ भाव ४
 पोट
 karpophoreō कайρποφορεω *v* १ फळ देणे
 २ पीक देणे *mid* पीक देणे
 karpophoros कайρποφοροस *adj* १ फळ
 देणारा २ पीक देणारा
 karpos कайρपोस *adj* १ फळ २ बोंड ३ पीक
 katabrabeuō कайταβραβευω *v*
 बक्षिसापासून ढळवणे

katacheō कайταχεω *v* ओतणे
 katadouloō कайταδουλοω *v* दास्यात नेणे
 katagelaō कайταγελαω *v* हसणे (उपहासाने)
 kataggellō कайταγγελλω *v* १ बोलणे २
 सांगणे ३ दाखवणे ४ शिकवणे ५ घोषणा करणे ६
 विदित करणे
 katagnumi कайταγνυμι *v* तोडणे
 katakauchaomai कайτακαυχαομαι *v* १
 अभिमान मिरवणे २ विरुद्ध अभिमान मिरवणे
 katakleiō कайτακλειω *v* कोंडणे
 kataklusmos कайτακλυσμοस *m* जलप्रलय,
 महापूर
 katakrima कайτακριμα *m* दंडाज्ञा
 katakrinō कайτακρινω *v* १ दोषी ठरवणे २
 शिक्षा देणे ३ दंडाज्ञा ठरवणे ४ दोषी ठरणे
 katalalia कайταλαλια *v* कुजबुज
 katalambanō कайταλαμβανω *v* १ धरणे
 २ ग्रासणे ३ वर येणे ४ गाठणे ५ मिळवणे *mid* ६
 दिसणे ७ ग्रहण करणे *pass* ८ हस्तगत होणे
 kataleipō कайταλειπω *v* १ सोडणे २ राहू देणे
 ३ राखणे ४ ठेवणे ५ मागे ठेवणे ६ ठेवून जाणे
 (अकर्मकः) ७ निघून जाणे, *pass* ८ राहणे
 katallagē कайταλλαγη *f* समेट
 katallassō कайταλλασσω *v* समेट करणे
 kataluma कайταλυμα *m* १ उतारशाळा २
 पाहुण्यांची खोली, उतरण्याची खोली
 kataluō कайταλυω *v* (सकर्मकः) १ नष्ट
 करणे, मोडणे *pass* २ मोडणे (अकर्मकः) ३
 उतरणे, राहणे
 katamartureō कайταμαρτυρεω *v* विरुद्ध
 साक्ष देणे
 katanarkaō कайταναρκαω *v* भार घालणे
 katanoēō कайτανοεω *v* १ न्याहाळणे २ स्पष्ट
 पाहणे, लक्ष देणे ४ ओळखणे

katapausis καταπαυσις *f* विसावा
katapetasma καταπετασμα *m* पडदा
kataphileō καταφιλεω *v* चुंबन घेणे, मुके
घेणे
katara καταρα *f* १ शाप (विशेषणार्थीः) २
शापित
kataraomai καταραομαι *v* १ शाप देणे
pass २ शापित होणे
katargeō καταργεω *v* १ अडवणे, हतबल
करणे २ व्यर्थ करणे, निरुपयोगी करणे ३ नष्ट करणे,
नाहीसे करणे ४ सोडणे ५ *pass* निरुपयोगी होणे,
नष्ट होणे, नाहीसे होणे ६ मुक्त होणे ७ अंतरणे
katartizō καταρτιζω *v* १ निर्माण करणे,
तयार करणे २ नीट करणे ३ वळवणे ४ पूर्ण करणे,
परिपूर्ण करणे ५ अधिकाधिक सुधारणा करणे *pass*
६ निर्माण होणे ७ पूर्ण होणे ८ पूर्णतित वाढत जाणे
kataskeuazō κατασκευαζω *v* १ करणे २
तयार करणे ३ बांधणे *pass* ४ तयार होणे
kataxioō καταξιοω *v* लायक गणणे
katēcheō κατηχεω *v* १ शिकवणे, पढवणे,
शिक्षण देणे *pass* २ शिक्षण मिळणे
katēgoreō κατηγορεω *v* आरोप करणे
katēgoros κατηγορος *v* आरोप करणारा
katergazomai κατεργαζομαι *v* १
घडविणे, उत्पन्न करणे, तयार करणे, साधणे,
कारणीभूत होणे २ परिणाम घडविणे ३ पालन करणे,
आचरण करणे ४ करीत असणे, करीत राहणे
kathairō καθαίρω *v* स्वच्छ करणे, शुद्ध करणे
katharismos καθαρισμος *m* १ शुद्धी २
शुद्धिकरण
katharizō καθαρίζω *v* १ शुद्ध करणे २ शुद्ध
ठरवणे *pass* ३ शुद्ध होणे
katharos καθαρος *adj* शुद्ध, स्वच्छ, निर्दोष
katharotēs καθαροτης *f* शुद्धी, शुद्धिकरण
kathēmai καθημαι *v* बसणे, खाली बसणे
katheudō καθευδω *v* झोपणे

kathistēmi καθιστημι *v* १ नेमणे २ करणे ३
पुढे घेऊन जाणे *pass* ४ ठरविले जाणे ५ असणे
kathizō καθίζω *v* १ बसणे, खाली बसणे २
राहणे *pass* ३ बसवणे
katoikeō κατοικεω *v* राहणे, वसती करणे
kauchaomai काυχαομαι *v* अभिमान
मिरवणे
kauchēma काυχημα *m* अभिमान
kauchēsis काυχησις *f* अभिमान
kauma καυμα *m* उष्णता
kausōn καυσων *m* १ ऊन (न्ह) २ उष्णता ३
प्रखर ताप
keimai κειμαι *v* केलेले-घातलेले-ठेवलेले-
बांधलेले-राहिलेले-नेमलेले असणे
keleuō κελευω *v* आज्ञा देणे, आज्ञा करणे
kentron κεντρον *n* १ काटा २ नांगी
kephalaion κεφαλαιον *n* १ रक्कम
(उपमेनेः) २ सार
kephalē κεφαλη *f* १ मस्तक, शिर, डोके, माथे
(विशेषणार्थीः) २ प्रमुख
kēpos κηπος *m* १ बाग २ मळा
kēpouros κηπουρος *m* माळी
kerdainō κερδαινω *v* मिळवणे, लाभ
मिळवणे, कमावणे, जिंकणे, पदरी पाडून घेणे
kērugma κηρυγμα *n* १ घोषणा २ उपदेश ३
घोषणा करणे (कृती)
kērussō κηρυσσω *v* घोषणा करणे, गाजविणे,
सांगणे, विदित करणे
kērux κηρυξ *m* उपदेशक
kinduneuō κινδυνευω *v* धोक्यात असणे
kinnamōmon κινναμων *n* दालचिनी
klados κλαδος *m* फांदी, डहाळी, फाटा
klaiō κλαιω *v* रडणे, अश्रू गाळणे
klauthmos κλαυθμος *m* (नामवाचकः) रडणे
kleiō κλειω *v* १ बंद करणे *pass* २ बंद असणे
३ बंद केले जाणे

kleis κλεις *f* किल्ली
 klēma κλημα *n* फाटा
 kleptēs κλεπτης *m* चोर
 kleptō κλεπτω *v* चोरी करणे, चोरणे, चोरून नेणे
 klēronomeō κληρονομεω *v* १ वतन मिळवणे, वतन घेणे २ वारीस होणे, वारसा घेणे, वारसा मिळवणे *pass* ३ वतन मिळणे ४ वारशाने मिळणे
 klēronomia κληρονομια *f* वतन
 klēronomos κληρονομος *m* वारीस १ वतन २ वाटा ३ चिठी (काही ठरवण्यास उपयोग करण्याची)
 klēsis κλησις *f* पाचारण
 klētos κλητος *adj* बोलावलेला
 klinē κλινη *f* खाटले, पलंग
 klinidion κλινιδιον *n* अंथरूण
 kodrantēs κοδραντης *m* दमडी (१/६४ दिनार)
 koilia κοιλια *f* उदर, पोट
 koimaomai κοιμαομαι *v* १ निजणे २ मरणे
 koinōneō κοινωνεω *v* १ भागीदार होणे २ भागी देणे
 koinōnia κοινωνια *f* १ भागी, वाटा, भाग २ सहवास, सहभागिता ३ सहभागी होणे (कृती)
 koinōnikos κοινωνικος *adj* उदार
 koinōnos κοινωνος *m,f* भागीदार
 koinoō κοινοω *v* १ विटाळवणे २ निषिद्ध मानणे (विशेषणार्थीः) ३ निषिद्ध, विटाळलेले
 koinos κοινος *adj* १ समाइक २ निषिद्ध ३ अपवित्र, विटाळलेले
 kokkos κοκκος *m* १ दाणा २ बी
 kolaphizō κολαφιζω *v* बुक्क्या मारणे, ठोसे देणे
 kōlon κωλον *n* प्रेत
 kolumbēthra κολυμβηθρα *f* तळे

komē κομη *f* केस (डोक्यावरील)
 kōmē κωμη *f* १ गाव २ खेडे
 komizō κομιζω *v* १ मिळवणे २ घेऊन येणे *mid* ३ मिळणे ४ प्रतिफल मिळणे ५ प्राप्त होणे
 kōmos κωμος *m* दंगल
 koniortos κονιορτος *m* धूळ
 kophinos κοφινος *m* करंडी
 kopiaō κοπιαω *v* १ कष्ट करणे, श्रम करणे, परिश्रम करणे २ सेवा करणे ३ दमणे
 kopos κοπος *m* १ काम, कष्ट, श्रम २ त्रास
 korax κοραξ *m* कावळा
 korban κορβαν *Hebrew term* १ कुर्बान २ दानकोश
 kosmeō κοσμεω *v* १ सजवणे, शोभिवंत करणे, सुशोभित करणे २ शोभा आणणे, भूषवणे, साज घालणे ३ मढवणे ४ नीट करणे
 kosmos κοσμος *m* १ जग, युग २ शोभा
 krabattos κραβαττος *m* १ बाजले २ अंथरूण
 kraspedon κρασπεδον *n* काठ
 krataioomai κραταιοομαι *v* बलवान होणे
 krateō κρατεω *v* १ धरणे, बळकट धरणे, बिलगणे २ हस्तगत करून घेणे ३ स्वीकारणे ४ पाळणे ५ ठेवणे, मनात ठेवणे ६ झाकणे ७ अडवणे
 kratos κρατος *n* १ बळ २ सत्ता
 kraugazō κραυγαζω *v* ओरडणे, ओरडून म्हणणे, ओरडत म्हणणे
 kraugē κραυγη *f* १ हाक २ गलबला ३ आक्रोश ४ आवाज
 krazō κραζω *v* १ ओरडणे, ओरडून म्हणणे २ हाक मारणे ३ गजर करणे
 krima κριμα *n* १ दोष २ शिक्षा ३ खटला ४ न्यायनिवाडा, न्याय, निर्णय
 krinō κρινω *v* १ न्याय करणे, न्यायनिवाडा करणे २ दोषी ठरवणे, दोष लावणे, दोष देणे ३ चौकशी करणे ४ सारासार विचार करणे ५ मानणे ६ ठरवणे

mid (pass) ७ फिर्याद करणे,
 न्यायनिवाड्यासाठी जाणे *pass* ८ न्याय होणे, दोषी
 ठरणे ९ दोष येणे १० चौकशी होणे
krisis κρισις *f* १ न्याय २ आरोप
kritēs κριτης *m* न्यायाधीश
kruphē κρυφη *adv* गुप्तात (गुप्तपणे)
kruptō κρυπτω *v* १ लपवणे २ लपवून ठेवणे,
 गुप्त ठेवणे *pass* ३ दडणे, आपल्याला लपवणे ४
 गुप्तपणे होणे (उदा. योहान १९:३८)
krustallos κρυσταλλος *m* स्फटिक
ktēma κτημα *n* १ मालमत्ता २ जमीन
ktēnos κτηνος *v* जनावर, पशू

ktisis κτισις *f* १ सृष्टी २ उत्पत्ती, निर्मिती ३
 व्यवस्था
ktizō κτιζω *v* १ निर्माण करणे, उत्पन्न करणे २
 करणे
kukloō κυκλοω *v* १ भोवती जमणे २ सभोवती
 फेरे घालणे ३ वेढणे
kunarion κυναριον *n* पिलू (कुत्र्याचे)
kuōn κυων *m* कुत्रा
kurios κυριος *m* १ परमेश्वर २ प्रभू ३ धनी ४
 महाराज
kuriotēs κυριοτης *f* शासन

L

lathanon λαχανον *n* १ रोपटे २ भाजी
 laleō λαλεω *v* बोलणे, सांगणे, म्हणणे, ऐकवणे
 laos λαος *m* १ समाज २ प्रजा, राष्ट्र ३ लोक
 larugx λαρυγξ *m* घसा
 latreia λατρεία *f* १ सेवा २ उपासना
 latreuō λατρευω *v* १ सेवा करणे २ उपासना
 करणे
 leimma λειμμα *n* अवशेष
 leitourgeō λειτουργεω *v* सेवा करणे,
 उपासना करणे
 leitourgia λειτουργια *f* सेवा
 leitourgos λειτουργος *m* सेवक
 lēnos ληνος *f* द्राक्षकुंड
 leōn λεων *m* सिंह
 lepros λεπρος *m* कुष्ठरोगी
 lepton λεπτον *n* टोली (१/१२८ दिनार)
 lēstēs ληστης *m* चोर, लुटारू
 leukos λευκος *adj* पांढरा, शुभ्र
 libanos λιβανος *m* ऊद
 limnē λιμνη *f* सरोवर
 limos λιμος *m, f* १ दुष्काळ २ भूक
 lithos λιθος *m* १ दगड, पाषाण, शिळा २ तळी
 (जात्याची)
 lithos timios λιθος τιμιος *m* १ हिरा २
 मोलवान पाषाण
 logchē λογχη *f* भाला
 logion λογιον *n* वचन

logizomai λογίζομαι *v* १ विचार करणे २
 मानणे, मोजणे ३ गणणे
 logos λογος *m* १ शब्द, उक्ती २ वचन, वाक्य
 ३ भाषण, (नामवाचकः) बोलणे ४ संदेश, निरोप ५
 ग्रंथ ६ कीर्ती
 loidoreō λαιδορεω *v* १ हेटाळणी करणे, निंदा
 करणे *pass* २ हेटाळणी होणे
 louō λουω *m* धुणे २ स्नान घालणे *pass* ३
 स्नान होणे
 luchnia λυχνια *f* १ दीपवृक्ष २ दिवठणी ३ समई
 luchnos λυχνος *m* दिवा, दीप
 lukos λυκος *m* लांडगा
 luō λυω *f* १ मोडणे, फोडणे २ पाडणे ३ नष्ट करणे
 ४ सोडणे, सोडवणे ५ काढणे ६ उठणे *pass* ७
 फुटणे ८ नष्ट होणे ९ सुटणे, सोडवले जाणे १०
 विरघळणे
 lupē λυπη *f* दुःख
 lupeō λυπεω *v* १ दुःख देणे, दुःखी करणे,
 दुखावणे *pass* २ दुःख होणे ३ दुःखित होणे, खिन्न
 होणे ४ हळहळणे ५ वाईट वाटणे ६ शोक करणे
 (विशेषणार्थीः) ७ दुःखित
 lutron λυτρον *n* खंडणी
 lutroomai λυτροομαι *v* सुटका करणे
 lutrōsis λυτρωσις *f* मुक्ती
 lutrōtēs λυτρωτης *m* मुक्तिदाता

M

machaira *μαχαιρα f* तरवार
 machē *μαχη f* भांडण
 machomai *μαχομαι v* १ भांडणे २ वाद लढवणे
 magos *μαγος m* १ मागी २ जादूगार
 mainomai *μαινομαι v* वेडे असणे-होणे
 makarios *μακαριος adj* धन्य, आशीर्वादित, सुखी
 makarismos *μακαρισμος m* आशीर्वाद
 makrothumeō *μακροθυμew v* १ धीर धरणे २ सहनशील असणे ३ वागवून घेणे ४ विलंब करणे
 makrothumia *μακροθυμια f* १ धीर २ सहनशीलता
 mammē *μαμη f* आजी
 manthanō *μανθανω v* १ शिकणे २ समजणे
 martureō *μαρτυρεω v* १ साक्ष देणे, (साक्ष) देणे, ग्वाही देणे *mid (pass)* २ साक्ष दिली जाणे ३ साक्ष मिळणे ४ ग्वाही दिली जाणे (*विशेषणार्थी:*) ५ नावाजलेला
 marturia *μαρτυρια f* साक्ष
 manthanō *μανθανω v* साक्ष
 marturomai *μαρτυρομαι v* निखून सांगणे
 martus *μαρτυς m* साक्षी
 mataios *ματαιιος adj* १ व्यर्थ (*नामार्थी:*) २ व्यर्थ गोष्ट
 mataiotēs *ματαιοτης f* व्यर्थता
 mathētēs *μαθητης m* शिष्य
 megas *μεγας adj* १ महान, मोठा (*नामार्थी:*) २ मोठी गोष्ट
 meizōn *μειζων adj, comp of megas and sometimes superl* -पेक्षा मोठा, अधिक मोठा, सर्वात मोठा, श्रेष्ठ
 mēkos *μηκος n* लांबी

melan *μελαν n* शाई
 melas *μελας adj* काळा
 meletaō *μελεταω v* १ चिंतन करणे २ योजिणे
 mellō *μελλω v* १ येणे २ असणे ३ टेकणे ४ थांबणे (*व्याकरणिक पर्याय:*) ५ -ईन, इ. भविष्यकालवाचक प्रत्यय (*नामार्थी:*) ६ येणारी गोष्ट
 melō *μελω v* १ काळजी करणे-असणे २ पर्वा करणे-असणे
 melos *μελος n* अवयव
 mempsimoiros *μεμψιμοιρος adj* आपल्या वाट्याला दोष लावणारा
 mēn *μην m* महीना
 menō *μενω v* राहणे, असणे, टिकणे, टिकून राहणे, थांबणे, वाट पाहणे
 merimna *μεριμνα f* काळजी
 merimnaō *μεριμναω v* काळजी करणे
 mēros *μηρος m* मांडी
 mesitēs *μεσιτης m* मध्यस्थ
 metamorphoomai *μεταμορφοομαι v* रूपांतर होणे
 metanoeō *μετανοew v* पश्चात्ताप करणे
 metanoia *μετανοια f* १ पश्चात्ताप २ पश्चात्ताप करणे (कृती)
 metechō *μετεχω v* वाटेकरी असणे-होणे
 mētēr *μητηρ f* आई, माता
 methē *μεθη f* धुंदी
 methodeia *μεθοδεια f* युक्ती
 methuskomai *μεθυσκομαι v* झिंगणे
 metochē *μετοχη f* वाटा
 metochos *μετοχος m* वाटेकरी
 metōpon *μετωπον n* कपाळ
 mētra *μητρα f* १ उदर २ गर्भाशय
 metron *μετρον n* १ माप, परिमाण २ हद्द

mimeomai μιμεομαι *v* अनुकरण करणे
 mimētēs μιμητης *m* अनुकरण करणारा
 misthos μισθος *m* १ वेतन, मजुरी २ प्रतिफळ
 mnēma μνημα *n* थडगे
 mnēmeion μνημειον *n* थडगे, कबर
 mnēmoneuō μνημονευω *v* १ आठवणे २
 आठवण असणे-होणे-ठेवणे-करणे
 moicheia μοιχεια *f* व्यभिचार
 moicheuō μοιχευω *v* व्यभिचार करणे
 monē μονη *f* वसतीची जागा, वसतीचे ठिकाण
 monos μονος *adj* १ केवळ २ केवळ एक,
 एकच, एकटा ३ अनन्य (*व्याकरणिक पर्यायः*) ४ च
 (प्रत्यय)

mōros μωρος *adj* १ मूर्ख २ मूर्खपणाचा
 (*नामार्थीः*) ३ मूर्ख ४ मूर्खपण ५ मूर्ख गोष्ट
 morphē μορφη *f* स्वरूप
 morphōsis μορφωσις *f* स्वरूप
 muelos μυελος *m* मज्जा
 mukaomai मुκαομαι *v* गुरगुरणे
 mulikos मुλικος *adj* (*विशेषणार्थीः*)
 जात्याची
 mulos मुλος *m* १ जाते २ जात्याची तळी
 mulos onikos μορφη ονικος *m* मोठ्या
 जात्याची तळी
 muōpazō मुωπαζω *v* दूरचे न पाहता येणे
 mustērion μυστηριον *n* १ रहस्य २ गूढ गोष्ट
 muthos μυθος *m* कहाणी

N

naos नाος *m* १ मंदिर २ पवित्र स्थान ३ देव्हारा
 neanias νεανίας *m* १ तरुण मनुष्य २ मुलगा ३
 सेवक, नोकर, दास
 nekros νεκρος *adj* १ मृत, मेलेला २ मेला ३
 निर्जीव (नामार्थीः) ४ मृत, मेलेला
 neos νεος *m* नवा
 neotēs νεοτης *f* १ तरुणपण २ लहानपण ३
 बाळपण
 nēphalios νεφालιος *adj* संयमशील
 nephelē νεφελη *f* ढग
 nēphō νεφω *v* सावध राहणे
 nēpios νεπιος *m* १ लहान बाळ, मूल, बालक
 २ लहान मुलगा
 nēsos νησος *f* बेट
 nēsteia νηστεια *f* १ उपोषण २ उपास ३
 उपासमार
 nēsteuō νηστευω *v* उपास करणे
 nikaō νικαω *v* १ जिंकणे, विजय मिळविणे,
 विजयी होणे, *pass* २ जिंकले जाणे
 nikos νικος *n* विजय

niptō νιπτω *v* धुणे
 noeō νοεω *v* १ समजणे (कळणे) २ विचार करणे
 ३ मनात आणणे
 nomikos νομικος *adj* नियमशास्त्राविषयीचे,
 (नामार्थीः) शास्त्री
 nomimōs νομιμωσ *adv* नियमशास्त्राप्रमाणे
 nomizō νομιζω *v* १ समजणे (कल्पना करणे)
 २ वाटणे ३ विचार करणे *pass* ४ नियमानुसार होणे
 nomos νομος *m* १ नियमशास्त्र २ नियम
 (समूहवाचकः) ३ नियम
 nōthros νοθρος *adj* १ मंद २ आळशी
 notos νοτος *m* १ दक्षिण २ दक्षिण वायू
 nōtos νοτος *m* पाठ (शरिराचा भाग)
 nous νους *m* १ मन २ बुद्धी ३ वृत्ती
 nouthesia νουθεσια *f* १ बोध २ शिक्षण
 numphē νυμφη *f* वधू, सून
 numphios νυμφιος *m* वर
 nux νυξ *f* रात्र, निशा (अहर्निश ह्या सामासिक
 शब्दात)

O

ochlos οχλος *m* जमाव, समुदाय, लोकांचा घोळका, गर्दी, गट, घोळका, लोक

odous οδους *m* दात

ogdoos ογδοος *adj* आठवा (भाविक पर्यायः) इतर सातांसहित

oida οιδα *v* १ जाणणे, मानणे २ माहीत असणे, माहिती असणे ३ ओळखणे, लक्ष देणे, टिपणे ४ समजणे, कळणे ५ प्रसिद्ध होणे (*see eidon*)

oiketēs οικετης *m* नोकर, चाकर, घरचा चाकर

oikia οικια *f* १ घर २ घराणे

oikodomē οικοδομη *f* १ इमारत २ बांधकाम ३ उभारणी

oikodomeō οικοδομεω *v* १ बांधणे २ उभारणे ३ उभारणी करणे *pass* ४ बांधले जाणे

oikonomia οικονομια *f* १ कारभार २ व्यवस्था

oikonomos οικονομος *m* कारभारी

oikos οικος *m* १ घर २ घरचे (लोक), कुटुंब, घराणे ३ मंडप ४ मंदिर

oikoumenē οικουμενη *f* जग

oiktirō οικτιρω *v* उपकार करणे

oiktirmōn οικτιρμων *adj* उपकारी

oiktirmos οικτιρμος *m* १ उपकार २ दया

oinos οινος *m* द्राक्षारस, मद्य

oktō οκτω *adj* आठ

oligopistos ολιγοπιστος *adj* अल्पविश्वासी

omnumi ομνυμι *v* १ शपथ घेणे, शपथ वाहणे २ वचन देणे

onar οναρ *n* स्वप्न

onarion οναριον *n* गाढवीचे शिंगरू

onoma ονομα *n* नाव, जण (व्यक्ती)

onos ονος *m, f* गाढव, गाढवी

opheiletēs οφειλετης *m* १ ऋणी, देणेकरी, ज्याला देणे आहे असा २ बांधलेला ३ पापी

opheilō οφειλω *v* १ देणे असणे, देणे लागणे, देणेकरी असणे २ कर्तव्य असणे ३ बांधलेले असणे ४ लागणे, आवश्यक असणे, पाहिजे (पाहिजे असणे) (व्याकरणिक पर्यायः) ५ क्रियापदाचा विद्ध्यर्थ योजिणे (उदा. योहान १३:१४) (नामार्थीः) ६ हक्क ७ देणे (विशेषणार्थीः) ८ ऋणी

ōpheleia ωφελεια *f* लाभ

ōpheleō ωφελεω *v* १ लाभ घडवणे *mid* (*pass*) २ लाभणे, लाभ होणे, उपयोग होणे, उपयोगी असणे, चालणे

ophis οφις *m* साप, सर्प

ophthalmos οφθαλμος *m* १ डोळा (अनेकवचनी उपयोगातः) २ दृष्टी

opsarion οψαριον *n* मासळी

opsis οψις *m* १ तोंड २ रूप ३ (भाविक पर्यायः) दिसते तेवढे

optanomai οπτανομαι *v* १ दिसणे २ दर्शन देणे, प्रगट होणे ३ पुढे येउन उभे राहणे

optasia οπτασια *f* दर्शन

orgē οργη *f* राग, क्रोध, कोप

oros ορος *n* डोंगर

ōruomai ωρυομαι *v* गुरगुरणे

osphus οσφυς *f* १ कंबर, कमर २ पोटा

osteon οστεον *m* हाड, अस्थी

ōtion ωτιον *n* कान (बाहेरचा भाग)

ouai ουαι *interj* १ हाय (हाय हाय) २ हळहळ ३ आपत्ती

oura ουρα *f* शेंपूट, शेंपटी

ouranos ουρανος *m* १ स्वर्ग २ आकाश

ous ους *n* १ कान २ श्रवण

oxos οξος *m* आंब

P

pagis पाγίς *f* १ जाळे २ पाश
 paidagōgos παιδαγωγός *m* शिक्षक
 paideia παιδεία *f* १ शिस्त २ शिक्षण
 paideuō παιδεύω *v* १ शिस्त लावणे २ शिक्षण
 देणे ३ शासन करणे ४ फटके मारणे *pass* ५
 शिकणे, शिक्षण मिळणे ६ शिक्षा भोगणे
 paidion παιδίον *n* १ मूल, बाळ, बालक २
 मुलगा ३ मुलगी
 pais पाῖς *m, f* १ मुलगा, मुलगी २ सेवक, दास,
 नोकरी
 panoplia πανοπλία *f* १ शस्त्रे २ शस्त्रसामग्री
 panourgia πανουργία *f* १ कपट २
 कपटीपणा ३ धूर्तपणा
 pantokratōr παντοκρατωρ *m* सर्वसमर्थ
 parabasis παραβασίς *f* उल्लंघन
 parabolē παραβολή *f* १ दाखला २ म्हण
 paradechomai παραδεχομαι *v* १ आत,
 -कडे (जवळ) घेणे २ स्वीकारणे
 paradidōmi παραδίδωμι *v* १ धरून देणे,
 हाती देणे, स्वाधीन करणे २ देणे, दान करणे ३ सांगून
 देणे, नेमून देणे ४ अटकेत ठेवणे ५ घालणे, ठेवणे ६
 मिरवणे, सोपविणे, सोपून देणे ७ वाहणे ८ सोडणे,
 सोडून देणे *mid* ९ तयार होणे १० स्वतःला
 सोपविणे
 paradosis παραδοσις *f* १ प्रथा २ संप्रदाय
 paraggelia παραγγελία *f* आज्ञा, आदेश
 paraggellō παραγγελλω *v* आज्ञा देणे,
 सांगणे, निश्चून सांगणे
 parakaleō παρακαλεω *v* १ -कडे बालवणे
 २ विनंती करणे, मागणे ३ सांत्वन करणे ४ बोध करणे
 ५ उत्तेजन देणे *pass* ६ सांत्वन होणे ७ उत्तेजन घेणे
 paraklēsis παρακλήσις *f* १ सांत्वन २ बोध,
 उत्तेजन ३ बोध करणे (*नामवाचकः*) ४ आग्रह ५
 शांती

paraklētōs παρακλητος *m* कैवारी
 parakoē παρακοή *f* आज्ञाभंग
 parakuptō παραकुπτω *v* १ लक्ष लावणे,
 अवलोकन करणे २ ओणवे होणे
 paralambanō παραλαμβάνω *v* १
 आणणे, -कडे आणणे, नेणे, -कडे नेणे, घेऊन जाणे २
 उचलणे, घेणे, बरोबर घेणे ३ स्वीकरणे, स्वीकार
 करणे ४ मिळणे
 paralogizomai παραλογίζομαι *v* फसवणे
 paralutikos παραλυτικός *m* १ पक्षघाताने
 आजारी २ पक्षघाती, पक्षघाती मनुष्य
 paramenō παραμενω *v* १ राहणे २ रमणे
 paramuthion παραμυθιον *n* उत्तेजन
 paranomia παρανομία *f* अनाचार
 paraporeuomai παραπορευομαι *v* जाणे
 paraptōma παραπτωμα *n* १ अपराध
 (*नामवाचकः*) २ पडणे
 paraskeuazō παρασκευαζω *v* १ तयारी
 करणे, *mid* २ आपली तयारी करणे
 paraskeuē παρασκευή *f* तयारी
 parasthēkē παρασθηκη *f* सोपविलेली ठेव
 paratithēmi παρατιθημι *v* १ पुढे मांडणे २
 प्रतिपादन करणे ३ वाढणे *mid* ४ देणे ५ सोपविणे,
 हाती सोपविणे
 parechō παρεχω *v* १ आणणे २ देणे, पुरवणे ३
 पुढे करणे ४ दाखविणे ५ -साठी करणे ६ राखणे *mid*
 ७ आणणे ८ वागणूक देणे ९ राखविणे
 pareisduō παρεισδύω *v* एकीकडून आत येणे
 parepidēmos παρεπιδημος *adj* प्रवासी
 paristēmi παριστημι *v* (*अकर्मकः*) १ उभे
 राहणे २ पुढे उभे राहणे ३ जवळ उभे राहणे ४
 साहाय्यक होणे ५ उभे असणे ६ जवळ उभे असणे ७
 येणे (*सकर्मकः*) १ समोर उभे करणे, समोर नेणे २

समोर ठेवणे, दाखविणे ३ पुरवणे ४ सादर करणे ५ समर्पण करणे ६ प्रस्थापित करणे
 paroikos παροικος *m* उपरी
 paroimia παροιμια *f* १ दाखला २ म्हण
 paroinos παροινος *m* मद्यपी
 parousia παρουσια *f* १ येणे, उपस्थिती २ समक्षता
 paroxunomai παροξυνομαι *v* १ चिडणे २ प्रक्षुब्ध होणे
 paroxusmos παροξυσμος *m* ईर्ष्या
 parrhēsia παρρησια *f* १ उघडपणा २ धैर्य ३ बोलण्याची धिटाई
 parrhēsiazomai παρρησιαζομαι *v* धैर्याने बोलणे
 parthenos παρθενος *f,m* १ कुमारी, कुमारिका २ कुमार
 pascha πασχα *n* १ वल्हांडण, वल्हांडण सण २ वल्हांडणाचा बळी ३ वल्हांडणाचे भोजन
 paschō πασχω *v* १ सोसणे २ भासणे ३ त्रास होणे ४ मरण सोसणे
 patēr πατηρ *m* १ पिता, जनक, बाप २ अब्बा ३ पूर्वज (अनेकवचन उपयोगातील एक पर्यायः) ४ आईबाप
 pathēma παθημα *n* १ दुःख २ भावना
 patria πατρια *f* कुळ
 patris πατρις *f* स्वतःचा देश
 pēgē πηγη *f* १ झरा २ विहीर
 peinaō πεινωω *v* १ भूक लागणे, भुकेले होणे २ भुकेले असणे ३ उपाशी राहणे
 peirasmos πειρασμος *m* परीक्षा
 peirazō πειραζω *v* १ परीक्षा करणे २ प्रयत्न करणे *pass* ३ परीक्षा होणे
 peitharcheō πειθαρχεω *v* १ अधिकार मानणे २ आज्ञा मानणे ३ ऐकणे
 peithō πειθω *v* १ मानणे २ भिस्त ठेवणे, भाव ठेवणे, मनात भाव ठेवणे, खातरी असणे-होणे ३

खातरी पटवणे, मन वळवणे, वश करून घेणे, मान्यता मागणे ४ धीर देणे, चिथावणे *mid (pass)* ५ ऐकणे ६ मानणे ७ खातरी असणे
 pelagos πελαγος *m* १ खोल पाणी २ समुद्र
 pēlikos πηλικος *adj* किती मोठा
 pēlos πηλος *m* ओली माती, माती
 pempō πεμπω *v* १ धाडणे २ पाडणे ३ पाठवणे
 pemptos πεμπτος *adj* पाचवा
 pentakis πεντακις *adj* पाचदा
 pente πεντε *adj* पाच
 pentēkonta πεντηκοντα *adj* पन्नास
 pentēkostē πεντηκοστη *f* पन्नासाव्या दिवसाचा सण
 pentheō πενθεω *v* शोक करणे
 penthera πενθερα *f* सासू
 pēra πηρα *f* झोळी
 periblepomai περιβλεπομαι *v* सभोवार पाहणे
 peribolaion περιβολαιον *n* १ आच्छादन २ वस्त्र
 perikephalaia περικεφαλαια *f* शिरस्त्राण
 peripateō περιπατεω *v* १ जाणे २ चालणे ३ फिरणे, हिंडणे ४ मिरवणे
 perissos περισσος *adj* १ अधिक, पुष्कळ, पुष्कळ अधिक २ फार मोठा, थोर, फार थोर ३ विशेष *adv* ४ विशेषतः ५ विपुलपणे
 peristera περιστερα *f* कबूतर, पारवा
 peritithēmi περιτιθημι *v* १ घालणे २ आवरण घालणे, सभोवती घालणे ३ वर लावणे
 peritomē περιτομη *f* १ सुनत, सुनतविधी (विशेषणार्थीः) २ सुनत झालेले (लोक)
 peteinon πετεινον *n* पक्षी
 phagomai φαγομαι *v* (*see esthiō*) १ खाणे, घेणे २ जेवणे, भोजन करणे
 phaneroō φανερωω *v* १ प्रगट करणे *mid (pass)* २ प्रगट होणे

phaneros φανερός *adj* १ उघड, प्रगट २ माहीत ३ उघडपणे, बाहेरून, बाहेर

pharmakeia φαρμακεια *f* जादूटोणा

phaulos φαυλος *adj* वाईट

pheidomai φειδομαι *v* १ गय करणे २ वाचवणे ३ राखणे ४ आवरणे

pherō φερω *v* १ आणणे, घेऊन येणे, घेणे, बरोबर घेणे, घेऊन जाणे, नेणे, वाहून नेणे २ येणे, पुढे करणे, येऊ देणे ४ देणे ५ सहन करणे, वागविणे ६ संभाळणे *mid* ७ भरणे, पुढे जाणे *pass* ८ होणे ९ येणे १० वाहवत जाणे ११ चालवून नेऊ देणे

pheugō φευγω *v* १ पळणे, दूर पळणे, पळून जाणे २ निभावणे

philadelphia φιλαδελφια *f* बंधुप्रेम

philadelphos φιλαδελφος *adj* बंधुप्रेम बाळगणारा

philēdonos φιληδονος *adj* सुखावर प्रेम करणारा

philēma φιλημα *n* चुंबन

phileō φιλεω *v* १ आवडणे २ प्रीती करणे ३ लोभ धरणे ४ चुंबन घेणे

philos φιλος *m* मित्र

philotimeomai φιλοτιμεομαι *v* झटणे

philoxenia φιλοξενια *f* आतिथ्यप्रेम

philoxenos φιλοξενος *adj* १ आदरातिथ्य करणारा २ आतिथ्यप्रेमी

phobeomai φοβεομαι *v* १ भिणे, गांगरणे, भीती वाटणे २ भय धरणे ३ मान राखणे

phoberos φοβερος *adj* १ भयानक (नामार्थीः) २ भयंकर गोष्ट

phobos φοβος *m* १ भय, भीती, धाक, दहशत २ थरकाप ३ मान, आदर

phōnē φωνη *f* १ आवाज, बोलण्याचा आवाज, हाक, आरोळी, घोषणा, वाणी, बोलणे २ भाषा, बोली, शब्द

phoneuō φονευω *v* खून करणे, मारणे

phoneus φονευς *m* खुनी, ठार मारणारा

phoros φορος *m* कर

phōs φως *n* १ प्रकाश, उजेड २ दिवा ३ ज्योती ४ आग

phōtizō φωτιζω *v* १ प्रकाश देणे २ प्रकाशात आणणे, प्रगट करणे *pass* ३ प्रकाश पडणे, प्रकाश मिळणे ४ प्रकाशित होणे

phrear φρεαρ *n* १ विहीर २ कूप ३ डोह

phrenapatēs φρεναπατης *m* फसवणारा

phroneō φρονεω *v* १ मानणे २ विचार करणे ३ काळजी करणे ४ मनाचे होणे ५ मन ठेवणे

phroneō to auto φρονεω το αυτο *phrase* -प्रमाणे मनाचे होणे

phronēsis φρονησις *f* ज्ञान (दूरदृष्टी)

phronimos φρονιμος *adj* १ शहाणा (दूरदर्शी) २ विचारी (दूरदर्शी) (नामार्थीः) ३ विचारी मनुष्य

phroureō φρουρεω *v* राखणे (पहारा ठेवणे)

phthonos φθονος *m* मत्सर, हेवा

phthora φθορα *f* १ नाश २ विनाशीपणा ३ भ्रष्टता (क्रियापदरूप उपयोगः) ४ नष्ट होणे ५ मारले जाणे

phulakē φυλακη *f* १ तुरुंग, बंदिशाळा, बंदिवास, अटक, पहारा २ कोठडी, कोंडी ३ प्रहर

phulassō φυλασσω *v* १ पाळणे, पालन करणे, करणे २ ठेवणे, सुरक्षित ठेवणे, संभाळणे, राखणे, रक्षण करणे, जपणे ३ पहारा करणे, पहाऱ्यात ठेवणे *mid* ४ पाळणे ५ सावध राहणे, काळजी घेणे, स्वतःस जपणे

phullon φυλλον *n* पान

phurama φυραμα *n* गोळा

pikria πικρια *f* कडूपणा

pikros πικρος *adj* कडू, कडवट

pinax πιναξ *f* तबक, ताट, थाळा

pinō πινω *v* पिणे

piptō πιπτω *v* १ पडणे २ पालथे पडणे ३ गळणे
४ ढळणे ५ निघणे ६ बांधणे

pisteuō πιστευω *v* विश्वास ठेवणे

pistis πιστις *f* १ विश्वास, विश्वास ठेवणे (कृती)
२ विश्वासूपणा ३ प्रतिज्ञा

pistos πιστος *adj* १ विश्वासू २ खरा ३
विश्वास ठेवण्यास योग्य, विश्वसनीय (नामार्थीः) ४
विश्वास ठेवणारा (क्रियाविशेषणार्थीः) ५ विश्वासूपणे

planaō πλαναω *v* १ फसवणे, भुळ घालणे,
भुलवणे *pass* २ भटकणे, फिरत राहणे ३ बहकणे,
चुकणे, फसणे

planē πλανη *f* १ संभ्रम २ चूक ३ भुळ

platos πλατος *n* १ रुंदी २ विस्तार

plēgē πληγη *f* १ फटका, घाव, वळ २ पीडा

plēmmura πλημμυρα *f* पूर

pleō πλεω *v* १ वल्हवणे २ (गलबताने) निघणे,
जाणे, प्रवास करणे

pleonekteō πλεονεκτεω *v* १ फायदा घेणे,
ठकवणे

pleonexia πλεονεξια *f* १ हाव २ लोभ ३
लोभाचा प्रकार ४ हावरेपणा

plērōma πληρωμα *n* १ भर, भार २ भरणे,
भरलेले सर्व काही ३ पूर्णता (विशेषणार्थीः) ४ परिपूर्ण

plēroō πληροω *v* १ पूर्ण करणे, समाप्त करणे २
पुरवणे, पुरवठा करणे ३ भरणे, भरवणे ४ पसरणे
pass ५ पूर्ण होणे, होणे, भरणे, भरले जाणे ६
पुरवठा होणे

plērophoreō πληροφορεω *v* १ पूर्ण करणे
pass २ घडणे ३ पूर्ण होणे ४ पूर्ण खातरी होणे

plēsmonē πλησμονη *f* शमन

plēthos πληθος *n* १ लोक (जण) २ लोकांचा
घोळका, घोळका, जमाव, गट, समुदाय ३ संख्या ४
रास, ढीग

ploion πλοιον *n* मचवा, गलबत, तारू

plousios πλουσιος *adj* १ धनवान, सधन २
संपन्न

plousiōs πλουσιως *adv* १ संपन्नतेने २
विपुलतेने

plouteō πλουτεω *v* १ सधन असणे-होणे २
संपन्न असणे-होणे

ploutizō πλουτιζω *v* १ धनवान करणे २ सधन
करणे

ploutos πλουτος *m,n* १ धन २ विपुलता

pneuma πνευμα *n* १ आत्मा २ भूत ३ प्राण,
श्वास ४ वायू, वारा ५ आत्मिक दान

pneumatikos πνευματικος *adj* १
आत्मिक (नामार्थीः) २ आत्मिक मनुष्य

pneumatikōs πνευματικως *adv*
(क्रियाविशेषण रूपः) आत्मिक दृष्ट्या

podērēs ποδηρης *m* पायघोळ झगा

poieō ποειω *v* १ करणे, घडवणे, तयार करणे,
बनवणे, पूर्ण करणे, पुरविणे २ उत्पन्न करणे, निर्माण
करणे ३ कृती करणे, व्यवस्था करणे, चालवणे ४
रचणे, साधणे, जोडणे ५ योजना करणे, योजणे,
नियोजित करणे ६ कृतीत आणणे, आचरण करणे,
आचरणे, पाळणे, पालन करणे, वागणे ७ नेमणे,
ठेवणे, ठरवणे, समजणे ८ करू शकणे (इतर काही
पर्यायी अर्थः) ९ साठवणे १० पसरवणे ११ चालणे
१२ देणे, पुरवणे, १३ दाखवणे १४ घेऊन येणे १५
येणे १६ राहणे १७ असणे १८ लावणे (भाग पाडणे)
(क्रियापदात व्याकरणिक पर्यायः) प्रयोजनदर्शक 'वि'
आदेशे योजिणे *mid* १९ करणे २० देणे

poikilos ποικιλος *adj* १ बहुविध २ नाना ३
नाना प्रकारचे

poimēn ποιμην *m* १ मेंढपाळ २ पाळक

poimnē ποιμνη *f* कळप

poimnion ποιμνιον *n* १ कळप २ लहान
कळप

pōleō πωλεω *v* विकणे

polis πολις *f* १ गाव २ नगर, नगरी

politeuomai πολιτευομαι *v* वागणे,
आचरण ठेवणे

pōlos πωλος *m* शिंगरू

polumerōs πολυμερως *adv* अंशाअंशांनी
 polutropōs πολυτροπως *adv*
 प्रकाराप्रकारांनी
 ponēros πονηρος *adj* १ वाईट, (उपपदः) कु,
 दुष्ट, दूषित २ टवाळ, त्रासदायक (नामार्थीः) ३
 दुष्टपणा, वाईट गोष्ट
 poreuomai πορευομαι *v* १ जाणे २
 आपल्या मार्गाने जाणे ३ पुढे जाणे ४ चालणे ५ प्रवास
 करणे
 pornē πορνη *f* वेश्या
 porneia πορνεια *f* जारकर्म
 pornos πορνος *m* जारकर्मी
 pōroō πωροω *v* १ कठिण करणे २ अंधळे करणे
pass ३ कठिण होणे
 pōrōsis πωρωσις *f* १ कठिणपणा २ अंधळेपणा
 porphura πορφυρα *f* जांभळा झगा, जांभळा
 कपडा, जांभळे वस्त्र, जांभळे कापड
 porphurous πορφυρους *adj* १ जांभळे
 (नामार्थीः) २ जांभळे वस्त्र
 potamos ποταμος *m* १ नदी २ पूर, लोंढा
 potērion ποτηριον *n* पेला, प्याला
 potizō ποτιζω *v* १ पाजणे, पाणी पाजणे २
 प्यायला देणे, चोखायला देणे ३ देणे ४ पाणी घालणे
 pous (=podos) πους *m* १ पाय २ तळपाय
 praitōrion πραιτωριον *n* वाडा
 prassō πρασσω *v* १ करणे २ आचरण करणे,
 वागणे ३ घेणे (वसूल करणे)
 praus प्राυς *adj* सौम्य
 prautēs प्राυτης *f* सौम्यता
 prepei πρεπει *impers* १ उचित असणे २
 शोभणे
 presbuterion πρεσβυτεριον *n* १
 वडीलसभा (अनेकवचनः) २ वडील
 presbuteros πρεσβυτερος *adj* १ वडील
 (नामार्थीः) २ वडील ३ वडील माणूस ४ पूर्वज
 presbutis πρεσβυτις *f* वृद्ध स्त्री

proagō προαγω *v* १ प्रथम येणे २ पुढे जाणे ३
 बाहेर आणणे
 probaton προβατον *n* मेंढरू
 proechomai προεχομαι *v* अधिक चांगले
 असणे
 prodromos προδρομος *m* पुढे धावणारा
 proeipon προειπον *v* (see prolegō) १
 अगोदर सांगणे, पूर्वी सांगणे २ भाकीत करणे
 prognōsis προγνωσις *f* पूर्वज्ञान
 proistēmi προιστημι *v* १ कारभार चालविणे २
 करित राहणे ३ वर असणे
 prokopē προκοπη *f* प्रगती
 prokoptō προκοπτω *v* १ पुढे जाणे २ वाढत
 जाणे ३ होत जाणे ४ सरणे
 prolegō προλεγω *v* आधी सांगणे
 promerimnaō προμεριμνωω *v* अगोदर
 काळजी करणे
 pronoeō προνοεω *v* १ लक्ष ठेवणे २ तरतूद
 करणे
 proorizō προοριζω *v* पूर्वनियोजित करणे
 propempō προπεμπω *v* १ पोहचते करणे २
 वाटेस लावणे ३ पुढे घेऊन जाणे
 prophēteia προφητεια *f* १ संदेश
 (नामवाचकः) २ संदेश देणे ३ संदेश देण्याची शक्ती
 prophētēs προφητης *m* संदेश
 prophēteuo προφητευω *v* १ संदेश देणे २
 भाकीत करणे
 prosagō προσαγω *v* १ आणणे २ नेणे
 prosagōgē προσαγωγη *f* प्रवेश
 prosdechomai προσδεχομαι *v* १ प्रतीक्षा
 करणे २ स्वागत करणे ३ जवळ घेणे ४ पतकरणे
 prosdokaō προσδοκαω *v* वाट पाहणे
 prosechō προσεχω *v* १ जपणे, सावध राहणे
 २ काळजी घेणे ३ लक्ष देणे, मानणे ४ वळणे

proserchomai προσερχομαι *v* १ येणे, -
कडे येणे, जवळ येणे, जाणे, -कडे जाणे, जवळ जाणे
२ मानणे

proseuchē προσευχη *f* १ प्रार्थना २ प्रार्थना
करणे (कृती)

proseuchomai προσευχομαι *v* प्रार्थना
करणे, याचना करणे

proskaleomai προσκαλεομαι *v* -कडे
बोलावणे, बोलावणे

proskartereō προσκαρτερεω *v* १ ठाम
राहणे २ तैनातीस राहणे

proskarterēsis προσκαρτερησις *f*
चिकाटी

proskephalaion προσκεφαλαιον *n* उशी

proskomma προσκομμα *n* अडखळण

proskopē προσκοπη *f* अडखळण्यास कारण

proskoptō προσκοπτω *v* १ अडखळणे २
आदळणे

proskuneō προσκυνεω *v* १ पाया पडणे २
नमन करणे ३ उपासना करणे

proslambanomai προσλαμβανομαι *v*
१ येणे, जवळ येणे २ स्वागत करणे ३ स्वीकार करणे

prosopheilō προσοφειλω *v* शिवाय देणे
लागणे

prosōpolēmpsia προσωπολημψια *f*
पक्षपात

prosōpolēmpτεō προσωπολημπτεω *v*
पक्षपात बाळगणे

prosōpolēmptēs προσωπολημπτης *m*
पक्षपाती

prosōpon προσωπον *n* १ तोंड, मुख, मुद्रा,
चर्या (काही संदर्भातः) २ मनुष्य ३ रूप, स्वरूप,
बाह्य रूप ४ (मनुष्याची) स्थिती ५ बाहेरती स्थिती ६
(पृथ्वीचा) पृष्ठभाग ७ (देवाची किंवा ख्रिस्ताची)
समक्षता ८ (पुढे, समोर, इ. शब्दांत तोंडापुढे किंवा
तोंडासमोर असा अभिप्रेत अर्थ असल्यास अशा
संदर्भात 'तोंड' शब्दाचा लोप होतो.)

prospherō προσφερω *v* १ आणणे, पुढे
आणणे, -कडे आणणे, आणून देणे, पुढे घेऊन येणे, -
कडे घेऊन येणे, पुढे ठेवणे २ अर्पणे, अर्पण करणे,
सादर करणे ३ लावणे ४ वागवणे ५ करणे

prostatis προστατις *f* सहाय्यक

prostithēmi προστιθημι *v* १ पुरवणे, अधिक
देणे, भर घालणे, मिळवणे, वाढवणे २ बरोबर ठेवणे
३ सरसावणे ४ अधिक बोलणे, आणखी बोलणे

prothesis προθεσις *f* १ संकल्प, योजना २
निर्धार

prothumeia προθυμεια *f* उत्सुकता

prōton πρωτον *adv* पूर्वी

prōtos πρωτος *adj* १ प्रथम, पहिला २ प्रमुख,
महत्त्वाचा

prōtotokos πρωτοτοκος *adj* १ प्रथम २
प्रथम जन्मलेला ३ श्रेष्ठ (नामार्थीः) ४ ज्येष्ठ पुत्र

psēlaphaō ψηλαφαω *v* १ चाचपणे,
चाचपडणे २ शिवणे

pseudomartus ψευδομαρτυς *m* खोटा
साक्षी

pseudomartureō ψευδομαρτυεω *v*
खोटी साक्ष देणे

pseudomarturia ψευδομαρτυρια *f*
खोटी साक्ष

pseudoprophētēs ψευδοπροφητης *m*
खोटा संदेष्टा

pseudos ψευδος *n* १ असत्य, लबाडी,
खोटेपणा (विशेषणार्थीः) २ खोटे

pseustēs ψευστης *adj* लबाड, खोटा, खोटे
बोलणारा

psuchē ψυχη *f* १ जीव २ मन ३ आत्मा

psuchikos ψυχικος *adj* १ जीवधारी २
जीवधारी स्वभावाचा

psuchos ψυχος *n* थंडी, गारठा

ptēnon πτηνον *n* पक्षी

ptōchos πτωχος *adj* दीन, दरिद्री, गरीब,
गरजवंत, भिकारी

ptōma πτωμα *n* शव, मढे

pulōn πυλων *m* १ वेस, फाटक २ देवडी

punthanomai पुनθανομαι *v* १ विचारणे,
चौकशी करणे, प्रश्न करणे २ समजणे

pur πυρ *n* १ विस्तव, अग्नी २ आग ३ ज्वाला

purrhos πυρρος *adj* लाल, तांबडा

R

rhabdos ραβδος *f* १ काठी २ राजदंड
(सामासिक शब्दांतः) ३ दंड

rhaphis ραφίς *f* सुई

rhēma ρημα *n* १ शब्द २ वचन (नामवाचकः)
३ बोलणे ४ आरोप ५ गोष्ट

rhiptō ριπτω *v* १ टाकणे २ खाली पाडणे ३
विखरणे

rhiza ρίζα *f* १ मूळ २ अंकुर

rhizoomai ριζοομαι *v* मुळावणे (दृढमूल
होणे)

rhoizēdon ροιζηδον *adv* फडफड करीत

rhomphaia ρομφαία *f* तरवार

rhuomai ρυομαι *v* १ सोडणे *pass* २ सुटका
होणे

S

saleuō σαλευω *v* १ हालविणे २ चिथवणे ३ हालणे, हादरणे, थरथरणे, ढळणे
sandalion σανδαλιον *n* वहणा
sappheiros σαπφειρος *f* नीलमणी (एक निळ्या अस्मानी रंगाचा मोलवान खडा)
sardion σαρδιον *n* लाल (एक तांबड्या रंगाचा मोलवान खडा)
sardonux σαρδονυξ *f* पुष्कराज (एक मोलवान खडा, ह्या जातीत अनेक रंग आढळतात)
sarganē σαργανη *v* पेटारा
sarkikos σαρκικος *adj* १ दैहिक (नामार्थीः) २ दैहिक गोष्ट
sarx σαρξ *f* १ देह २ देही, मनुष्य ३ मास
sbennumi σβεννυμι *v* १ शमवणे २ विझवणे *pass* ३ विझणे
schēma σχημα *f* रूप
schizō σχιζω *v* (सकर्मकः) १ फाडणे (अकर्मकः) २ फाटणे ३ दुभंगणे ४ फूट पडणे ५ विदारणे
seismos σεισμος *n* १ भूकंप २ वादळ
selēnē σεληνη *f* चंद्र
sēmeion σημειον *n* चिन्ह, खूण
sēmeioomai σημειοομαι *v* लक्षात ठेवणे
sēmeron σημερον *adv* १ आज २ दिवस
semnos σεμνος *adj* उदात्त, गंभीर
semnotēs σεμνοτης *f* १ उदात्त वृत्ती २ प्रामाणिकपणा
siagōn σιαγων *f* गाल
siros σιρος *m* भुयार
sikarios σικαριος *adj* खुनी
skandalizō σκανδαλιζω *v* १ अडथळा करणे २ अडथळा होणे ३ अडथळणे
skandalon σκανδαλον *n* अडथळा

skaphē σκαφη *f* होडी
skēnē σκηνη *f* १ मंडप, डेरा २ वसती
skēnōma σκηνωμα *n* १ मंडप २ वसतीस्थान
skēnoō σκηνοω *v* वसती करणे, राहणे
skeuos σκευος *n* १ पात्र, भांडे २ मडके ३ शीड (अनेकवचनः) ४ सामान, सामग्री
sklērūnō σκληρυνω *v* १ कठिण करणे *pass* २ कठिण होणे
skorprios σκορπιος *m* विंचू
skorpizō σκορπιζω *v* १ विखरणे २ पांगवणे ३ चहूकडे वाटणे *pass* ४ विखरले जाणे ५ पांगणे
skotizomai σκοτιζομαι *v* अंधकारमय होणे
skotos σκοτος *n* अंधार, अंधकार
smaragdinos σμαραγδινος *adj*
पाचूसारखे, पाचूचे केलेले
smaragdōs σμαραγδος *m* पाचू (एक पोपटी रंगाचा मोलवान खडा)
smurna σμυρνα *f* बोळ, गंधरस
sōma σωμα *m* १ शरीर, अंग २ मढे
sophia σοφια *f* ज्ञानीपण, सुज्ञता, विज्ञान
sophizō σοφιζω *v* सुबुद्ध करणे
sophos σοφος *adj* ज्ञानी, सुज्ञ
sōphrōn σωφρων *adj* समंजस
sōphroneō σωφρονεω *v* समंजपणाचे असणे-होणे
sōphronizō σωφροनिζω *v* शिकवणे
sōphrosunē σωφροσυνη *f* समंजसपणा
sōtēr σωτηρ *m* तारक, तारणारा
sōtēria σωτηρια *v* १ तारणे २ सुटका ३ संरक्षण ४ आरोग्य
sōzō σωζω *v* १ तारणे, तारण करणे, राखणे, रक्षण करणे, बरे करणे, वाचवणे *pass* २ स्वतःला

वाचवणे ३ तारण होणे, तारले जाणे, बरे होणे, वाचणे, वाचवले जाणे	stērizō στηριζω <i>v</i> १ स्थापणे २ स्थिर करणे ३ सावरून धरणे ४ निश्चयाने वळवणे <i>pass</i> ५ स्थिर होणे
spatalaō σπαταλαω <i>v</i> विषयोपभोगात जगणे	stēthos στηθος <i>n</i> छाती, ऊर
speira σπειρα <i>f</i> पलटण, तुकडी, शिपायांची तुकडी	stoicheion στοιχειον <i>n</i> १ मूलतत्त्व २ सृष्टितत्त्व
speirō σπειρω <i>v</i> १ पेरणे, पेरणी करणे <i>pass</i> २ पेरणी होणे	stoicheō στοιχεω <i>v</i> नीट चालणे
spendomai σπενδομαι <i>v</i> अर्पण होणे	stolē στολη <i>f</i> झगा, लांब झगा, पायघोळ झगा
sperma σπερμα <i>n</i> १ संतान २ बीज, बी, बियाणे	stoma στομα <i>n</i> १ तोंड, मुख २ (तरवारीची) धार
sphragis σφραγις <i>f</i> शिक्का	stratēgos στρατηγος <i>m</i> १ सरदार २ न्यायाधीश
sphragizō σφραγιζω <i>v</i> १ शिक्का मारणे, शिक्का लावणे, शिक्का करणे, शिक्का करून देणे २ शिक्का होणे	strateia στρατεια <i>f</i> लढाई
spilas σπιλας <i>f</i> पाण्यात दडलेला खडक	strateuomai στρατευομαι <i>v</i> १ लढणे, लढाई करणे २ शिपाईगिरी करणे
spilos σπιλος <i>f</i> डाग	strophō στρεφω <i>v</i> १ वळवणे २ बनविणे <i>mid</i> ३ फिरणे, वळणे, मागे वळणे, उलटणे ४ पालट होणे
splagchnon σπλαγχνον <i>n</i> १ आतडी २ जीव ३ कळवळा	strōnnumi στρωννυμι <i>v</i> १ पसरणे २ अंथरून करणे ३ सजवणे
splagchnizomai σπλαγχνιζομαι <i>v</i> कळवळा येणे	strouthion στρουθιον <i>n</i> चिमणी
spodos σποδος <i>f</i> राख	stulos στυλος <i>m</i> १ स्तंभ २ आधारस्तंभ
spoudazō σπουδαζω <i>v</i> १ झटणे २ प्रयत्न करणे	sugchairō συγχαίρω <i>v</i> -बरोबर आनंद करणे
spuris σपुरις <i>f</i> करंडा, पेटारा	sugkakopatheō συγκακοπαθεω <i>v</i> दुःख सोसण्यात सहभागी होणे
stachus σταχυς <i>m</i> कणीस	sugkleiō συγκλειω <i>v</i> १ एकत्र धरणे २ एकत्र कोंडणे
staphulē σταφυλη <i>f</i> द्राक्षे, द्राक्षांचा घड	sugklēronomos συγκληρονομος <i>adj</i> जोडीचा वारीस
stasis στασις <i>f</i> १ दंगल २ उठाव, विरोध (विशेषणार्थीः) ३ उभा	sugkoinōneō συγκοινωνεω <i>v</i> १ सहभागी होणे २ भागीदार होणे
stauroō σταυρωω <i>v</i> वधस्तंभावर खिळणे	sugkoinōnos συγκοινωνος <i>adj</i> सहभागी
stauros σταυρος <i>m</i> वधस्तंभ	sukaminos συκαμινος <i>f</i> तुती (झाड)
stegē στεγη <i>f</i> छप्पर	sukē συκη <i>f</i> अंजीर, अंजिराचे झाड
stegō στεγω <i>v</i> १ सहन करणे २ सहन करवणे	sukomōrea συκομορεια <i>f</i> उंबराचे झाड
stellomai στελλομαι <i>v</i> १ टाळणे २ दूर होणे	sukon συκον <i>n</i> अंजीर (फळ)
stephanos στεφανος <i>m</i> १ मुगुट २ हार	sulleggō συλλεγω <i>v</i> गोळा करणे
stereoō στερεοω <i>v</i> १ सुदृढ करणे <i>pass</i> २ स्थिर केले जाणे ३ शक्ती येणे	

sumbainō συμβαινω *V* १ होणे २ असे होणे
३ घडणे ४ वर येणे

summartureō συμμαρτυρεω *V* जोडीला
साक्ष देणे, बरोबर साक्ष देणे

summathētēs συμμαθητης *m* जोडीचा
शिष्य

summetochos συμμετοχος *m* जोडीचा
वाटेकरी

summimētēs συμμιμητης *m* एकजुटीने
अनुकरण करणारा

sumpaschō συμπασχω *V* -बरोबर सोसणे

sumpathes συμπαθεις *adj* एकभावाचा

sumpherō συμφερω *often impers* १ बरे
असणे २ उचित असणे ३ उपयोगी असणे ४ हिताचे
असणे ५ हिताचे होणे ६ हितकारक होणे (*सकर्मकः*)
७ एकत्र असणे

sumpolitēs συμπολιτης *m* जोडीचा नागरिक

sumporeuomai συμπορευομαι *V* -
बरोबर जाणे

sumpresbuteros συμπρεσβυτερος *m*
जोडीचा वडील

sumpsuchos συμψυχος *adj* एकजिवाचा

sunagōgē συναγωγη *f* १ सभास्थान २
सभास्थानातील मंडळी

sunaimalōtos συναιχμαλωτος *m*
जोडीदार-बंदिवान

sunanakeimai συνανακειμαι *V* १ -
बरोबर बसणे २ पंगतीस बसणे ३ भोजनास बसणे

sunanapauomai συναναπαυομαι *V*
सहवासात पुन्हा उत्तेजित होणे

sunapothnēskō συναποθνησκω *V* -
बरोबर मरणे

sundesmos συνδεσμος *m* १ बंधन २
संधिबंध

sundoulos συνδουλος *m* जोडीदार-दास

sunechō συνεχω *V* १ आवरणे २ अडवणे ३
दाबणे ४ वेढणे ५ धरणे ६ पछाडणे ७ ग्रासणे *pass*
८ आजारी असणे ९ पडणे १० पेचात असणे ११ मग्न
होणे

sunedrion συνεδριον *n* न्यायसभा

sunegeirō συνεγειρω *V* पुन्हा -बरोबर उठणे
pass -बरोबर उठवले जाणे-उठणे

suneklektē συνεκλεκτη *adj* जोडीची
निवडलेली

sunepimartureō συνεπιμαρτυρεω *V*
जोडीला साक्ष देणे

sunergos συνεργος *m* १ सहकारी २
जोडीदार-कामकरी

sunesis συνεσις *f* १ बुद्धी २ आकलन

sunesthiō συνεσθιω *V* १ -बरोबर खाणे २ -
बरोबर जेवणे

sunetos συνετος *adj* बुद्धिवान

sunīēmi συνιημι *V* १ समजणे, आकलन करणे
२ विचार करणे ३ शहाणे होणे

sunistēmi συνιστημι *V* (*सकर्मकः*) १
प्रस्थापित करणे २ प्रशंसा करणे, शिफारस करणे ३
खातरी देणे, खातरी पटवणे ४ ठरवणे (*अकर्मकः*) ५
प्रस्थापित असणे (स्थिर होणे) ६ -बरोबर उभे राहणे

sunoikodomeō συνοικοδομεω *V* जोडून
उभारणे

suntithemai συντιθεμαι *V* १ एकमत होणे,
ठरवणे २ संमती देणे, करार करणे

sunupokrinomai συνυποκρινομαι *V* -
बरोबर ढोंग करणे

sussōmos συσσωμος *adj* एका शरिरात
जोडलेले अवयव

sustauroomai συσταυροομαι *V* -बरोबर
वधस्तंभावर खिळले जाणे, खिळण्यात येणे, खिळलेले
असणे

sustenazō συστεναζω *V* कण्हणे

sustratiōtēs συστρατιωτης *m* जोडीदार-
सैनिक

suzēteō συζήτησεν *v* १ प्रश्न करणे, विचारणे २
वादविवाद करणे ३ वाद करणे

suzeugnumi συζευγνυμι *v* जोडणे

suzugos (=sunzugos) συζυγος *m*
जोडीतील साथी

T

tameion ταμειον *n* १ खोली २ आतली खोली
३ कोठी

tapeinoō ταπεινοω *v* १ लीन करणे २ लहान
करणे ३ खाली वळवणे ४ पाडणे *mid* ५ दीन
अवस्थेत राहणे

tapeinophrosunē ταπεινοφροσुνη *f* १
मनाची लीनता २ नम्रता

tapeinos ταπεινος *adj* १ दीन अवस्थेत
असलेला २ लीन

tapeinōsis ταπεινωσις *f* दीन अवस्था

taphos ταφος *m* थडगे

tarassō ταρασσω *v* १ अस्वस्थ करणे,
हालविणे *pass* २ अस्वस्थ होणे, हालविले जाणे

tauros ταυρος *m* बैल

technē τεχνη *f* १ धंदा २ कौशल्य

technitēs τεχνιτης *m* कारागीर

teichos τειχος *n* तट

teknion τεκνιον *n* मूल

teknogonia τεκνογονια *f* (नामवाचकः)
मुलाला जन्म देणे

teknon τεκνον *n* १ मूल, लेकरू, बाळ,
मूलबाळ २ मुलगा, पुत्र

tektōn τεκτων *m* सुतार

teleioō τελειοω *v* १ पूर्ण करणे, संपविणे *pass*
२ पूर्ण होणे

teleios τελειως *adj* १ पूर्ण, परिपूर्ण २ प्रौढ

teleiōsis τελειωσις *f* पूर्णता

teleiotēs τελειοτης *m* पूर्ण करणारा

telōnēs τελωνης *m* जकातदार

telos τελος *n* १ शेवट, अंत २ सीमान्त ३ उद्देश
४ प्रतिफल ५ जकात

tēras τηρας *v* अद्भुत

tēreō τηρεω *v* १ पाळणे, पालन करणे २ करणे ३
राखणे, ठेवणे, संभाळणे ४ करीत राहणे ५ अटकेत
ठेवणे ६ (वर) पहारा करणे

tērēsis τηρησις *f* १ अटक (नामवाचकः) २
पालन करणे

tessarakonta τεσσαρακοντα *adj*
चाळीस

tessares τεσσαρες *adj* चार, चौघे

tetartos τεταρτος *n* १ चौथा (नामार्थीः) २
चौथा भाग

thalassa θαλασσα *f* समुद्र

thanatoō θανατοω *v* १ मारून टाकणे २
मरणाची शिक्षा देणे ३ वध करणे *pass* ४ मरणे ५
मारले जाणे ६ मेलेले होणे

thanatos θανατος *m* १ मरण २ मरणाची
शिक्षा ३ मरी ४ मृत्यू (विशेषणार्थीः) ५ प्राणांतिक

tharrheō θαρρεω *v* १ धैर्य धरणे २ धीट होणे

tharseō θαρσεω *v* धीर धरणे

thaumasios θαυμασιος *adj* (नामार्थीः) १
आश्चर्यकारक गोष्ट २ अद्भुत

thaumastos θαυμαστος *adj* १
आश्चर्यकारक २ अद्भुत (नामार्थीः) ३ आश्चर्यकारक
गोष्ट

thaumazō θαυμαζω *v* १ आश्चर्य करणे २
वाहवा करणे ३ चकित होणे, आश्चर्यचकित होणे

theaomai θεαομαι *v* १ बघणे, पाहणे,
न्याहाळणे *pass* २ भेटणे ३ दिसणे

theion θειον *n* गंधक

thelēma θελημα *n* इच्छा

thelēsis θελησις *f* इच्छा

thelō θελω *v* १ इच्छणे, इच्छा करणे, इच्छा
धरणे, इच्छा बाळगणे, अपेक्षा करणे २ इच्छा असणे,
इच्छा होणे, वाटणे, बरे वाटणे, आवडणे ३ पाहिजे

असणे ४ स्वीकारणे ५ पाहणे ६ विचार करणे ७ तयार
 असणे ८ अर्थ असणे
 thēlus θηλυσ *f* स्त्री
 themelioō θεμελιοω *v* १ पाया घालणे २
 स्थिर करणे
 themelios θεμελιος *m* पाया
 theōreōmai θεωρωμαι *v* १ पाहणे २
 समजणे ३ विचार करणे
 theos θεος *m* देव
 theosebeia θεοσεβεια *f* देवभक्ती
 theosebēs θεοσεβης *m* देवभक्त
 therapeuō θεραπευω *v* १ बरे करणे
 (रोगमुक्त करणे), रोग बरे करणे *pass* २ बरे होणे
 (रोगमुक्त होणे), रोग बरे होणे ३ सेवा होणे
 thēreuō θηρευω *v* धरणे
 thērion θηριον *n* पशू, जनावर
 thermainomai θερμαινομαι *v* १ शेकणे २
 ऊब घेणे
 thermē θερμη *f* उष्णता
 thēsauros θησαυρος *m* १ धन २ थैली ३
 ठेव ४ भांडार ५ निधी
 thlibō θλιβω *v* १ नाडणे २ चेंगरणे *pass* ३
 दुःख सोसणे
 thlipsis θλιψις *f* १ संकट २ दुःख ३ छळणूक ४
 भार
 thōrax θωραξ *m* उरस्राण
 thrēneō θρηνεω *v* १ आक्रोश करणे २ रडणे
 thrēskeia θρησκεια *f* १ धर्म २ उपासना ३
 धर्माचरण
 thrix θριξ *f* केस
 throeomai θροεομαι *v* घाबरणे
 thronos θρονος *m* १ राजासन २ आसन
 thumiama θυμιαμα *n* धूप
 thumos θυμος *m* राग, क्षोभ
 thura θυρα *f* दार

thureos θυρεος *m* ढाल
 thuris θυρις *f* खिडकी
 thusia θυσια *f* १ बली २ बलिदान ३ यज्ञ ४
 अर्पण
 thusiastērion θυσιαστηριον *n* वेदी
 timaō τιμαω *v* १ मान देणे, मान करणे २ मोल
 देणे
 timē τιμη *f* १ मान २ आदरबुद्धी ३ देणगी ४
 किंमत, मोल, मोबदला
 tithēmi τιθημι *v* १ ठेवणे २ घालणे ३ लावणे ४
 टेकणे ५ बसवणे ६ ठरवणे ७ देणे ८ पुरवणे ९
 सोपवणे १० नेमणे ११ करणे
 toicos τοιχος *m* भिंत, भिंताड
 tolmaō तोλμαω *v* १ धाडस करणे, धजणे, धैर्य
 करणे २ धीट असणे, धीट होणे
 tolmēroterōs तोλμηροτερωσ *adj* अधिक
 धैर्यानि
 tolmētēs तोλμητης *adj* १ मर्यादा न मानणारा
 २ स्वैर
 topazion τοπαζιον *n* पीतमणी (ह्याचे अनेक
 प्रकार आढळतात)
 topos τοπος *m* १ ठिकाण, जागा, स्थळ, स्थान,
 गाव (व्यापक अर्थाने) २ किनारा ३ वाव ४ संधी
 touto-phroneō τουτο-φρονεω *phrase*
 एकमनाचे होणे
 trachēlos τραχηλος *m* मान, गळा
 tragos τραγος *m* बकरा
 trechō τρεχω *v* १ धावणे, धावत निघणे, धावत
 जाणे २ पुढे जाणे
 treis τρεις *adj* १ तीन २ तिघे ३ तिन्ही
 tris τρις *adj* तीनदा
 tritos τριτος *adj* १ तिसरा (नामार्थीः) २
 एकतृतीयांश, तिसरा भाग
 trophē τροφη *f* १ अन्न २ पोषण
 trugōn τρυγωνη *f* होला
 tuphlos τυφλος *adj* अंध, अंधळा

tuphoomai τυφοομαι √ गर्बनि फुगणे

tupos τυπος *m* १ नमुना, प्रतिमा २ उदाहरण ३
खूण ४ पद्धत ५ शिस्त

X

xenizō ξενίζω *v* १ आतिथ्य करणे २ पाहुणचार करणे *pass* ३ उतरणे ४ पाहुणे असणे *mid* ५ भलते मनात आणणे

xenos ξένος *adj* १ परका २ भलता ३ नवा

xēros ξηρος *adj* १ वाळलेला २ लुळा (नामार्थी:) ३ जमीन, कोरडी जमीन

xulon ξυλον *n* १ झाड २ लाकूड ३ काठी ४ खोडा

Z

zaō ζαω *v* १ जगणे, वाचणे २ जीवन जगणे ३
जिवंत असणे ४ जिवंत राहणे ५ राहणे ६ निर्वाह होणे
७ जिवंत होणे

zēloō ζηλωω *v* १ ईर्ष्या धरणे, ईर्ष्येने प्रेरित होणे
२ इच्छा बाळगणे, मिळविण्याची ईर्ष्या धरणे ३
आस्था वाटणे

zēlos ζηλος *m,n* ईर्ष्या

zēlōtēs ζηλωτης *m* आवेशी

zestos ζεστος *adj* गरम

zētēma ζητημα *m* १ वाद २ प्रश्न

zēteō ζητεω *v* १ शोध करणे, शोधणे २ टपणे,
मागे लागणे ३ झटणे, प्रयत्न करणे, मिळवू पाहणे,

पाहणे, विचार करणे ४ मागणे, विचारणे ५ इच्छा
असणे, इच्छा धरणे

zizanian ζιζανιον *n* निदण

zōē ζωη *f* १ जीवन २ आयुष्य ३ जीव

zōnē ζωνη *f* पट्टा, कमरबंध, कंबरकसा

zōogoneō ζωογονεω *v* १ वाचवणे २ जिवंत
ठेवणे *pass* ३ जगणे

zōon ζωον *n* प्राणी

zugos ζυγος *m* १ जू २ तराजू

zumē ζυμη *f* खमीर